

V Bruseli 25. 7. 2024
COM(2024) 318 final

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

35. výročná správa o ochrane finančných záujmov Európskej únie a boji proti podvodom – 2023

{SWD(2024) 187 final} - {SWD(2024) 188 final} - {SWD(2024) 189 final} -
{SWD(2024) 190 final} - {SWD(2024) 191 final} - {SWD(2024) 192 final} -
{SWD(2024) 193 final}

Obsah

1.	Úvod	3
1.1.	Finančné záujmy EÚ a ich ochrana.....	3
1.2.	Zdroje údajov	3
2.	Kľúčové opatrenia na úrovni EÚ	5
2.1.	Prepracované znenie nariadenia o rozpočtových pravidlách	5
2.2.	Vykonávanie plánov obnovy a odolnosti.....	6
2.3.	Smernica o ochrane oznamovateľov – stav transpozície ().....	7
2.4.	Revízia akčného plánu, ktorý je sprievodným dokumentom k stratégii Komisie pre boj proti podvodom.....	7
2.5.	Protikorupčný balík EÚ	8
2.5.1.	Smernica o boji proti korupcii prostredníctvom trestného práva	8
2.5.2.	Oznámenie o boji proti korupcii	8
2.5.3.	Rozšírenie súboru sankčných nástrojov spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky na závažné činy korupcie	9
2.6.	Program EÚ pre boj proti podvodom.....	9
2.7.	Uznesenie Európskeho parlamentu o správe o ochrane finančných záujmov za rok 2022	9
2.8.	Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.....	10
3.	Opatrenia členských štátov na ochranu finančných záujmov EÚ	11
3.1.	Národné stratégie pre boj proti podvodom.....	11
3.2.	Opatrenia na boj proti podvodom prijaté na vnútroštátnej úrovni	12
3.3.	Vykonávanie odporúčaní Komisie z roku 2022 pre členské štáty	14
3.3.1.	Zlepšenie odhaľovania, oznamovania podozrenia z podvodu a následných činností.....	14
3.3.2.	Digitalizácia v oblasti boja proti podvodom na úrovni členského štátu	14
3.3.3.	Posilnenie riadenia v oblasti boja proti podvodom v členských štátoch	15
4.	Boj proti nezrovnalostiam, podvodom, korupcii a konfliktu záujmov poškodzujúcim rozpočet EÚ	16
4.1.	Všeobecný prehľad	16
4.1.1.	Vyšetrovania úradu OLAF	17
4.1.2.	Vyšetrovania EPPO.....	18
4.2.	Prijímy – Tradičné vlastné zdroje ().....	18
4.3.	Výdavky.....	20
4.3.1.	Poľnohospodárstvo ().....	20
4.3.2.	Politika súdržnosti ()	22
4.3.3.	Ostatné rozpočtové oblasti ()	23
4.4.	Organizovaná trestná činnosť, korupcia a konflikty záujmov.....	24
5.	Záver a odporúčania.....	25
5.1.	Budovanie vedomostí v oblasti boja proti podvodom na základe úplných, spoľahlivých a aktuálnych údajov	25
5.2.	Lepšie nástroje: urýchlenie digitalizácie v oblasti boja proti podvodom	26
5.3.	Rozvoj riadenia štruktúry v oblasti boja proti podvodom	26

ZHRNUTIE

Európska komisia v súlade s povinnosťou stanovenou v článku 325 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) v spolupráci s členskými štátmi EÚ každoročne predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o opatreniach prijatých na vykonávanie uvedeného článku (správa o ochrane finančných záujmov). Na základe tejto správy Európsky parlament každoročne prijíma návrh uznesenia o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom.

V správe o ochrane finančných záujmov za rok 2023 sa zdôrazňujú opatrenia na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni zamerané na posilnenie ochrany finančných záujmov EÚ.

Do konca roka 2023 sa dosiahla politická dohoda o navrhovanom prepracovanom znení nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom posilniť ochranu finančných záujmov EÚ. Dohodnutým textom sa rozširuje rozsah pôsobnosti systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia tak, aby zahŕňal zdieľané riadenie. Takisto sa ním zavádza právny základ pre modernizovaný nástroj na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika, ktorý má byť založený na existujúcom nástroji nazývanom Arachne.

Keďže výdavky spojené s vykonávaním plánov obnovy a odolnosti rastú, Komisia zintenzívňuje svoje činnosti auditu týkajúce sa správnosti a zákonnosti výdavkov a ochrany finančných záujmov EÚ. Revízia národných plánov bola príležitosťou na opätovné posúdenie primeranosti a spoľahlivosti kontrolných systémov členských štátov a v prípade potreby na zahrnutie dodatočných požiadaviek.

Komisia prijala balík protikorupčných opatrení vrátane návrhu smernice o boji proti korupcii. Cieľom tohto ambiciózneho návrhu je zintenzívniť predchádzanie korupcii vo všetkých členských štátoch, harmonizovať trestné činy korupcie a sankcie, ako aj zabezpečiť, aby orgány presadzovania práva a orgány prokuratúry mali nástroje, ktoré potrebujú na boj proti korupcii.

Keďže akčný plán stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 bol v plnom rozsahu vykonaný, Komisia v roku 2023 prijala nový akčný plán zameraný na sedem tém vrátane digitalizácie boja proti podvodom.

Program EÚ pre boj proti podvodom ukončil svoj tretí rok vykonávania, pričom sa z neho financujú iniciatívy v celej EÚ na posilnenie boja proti podvodom a podporuje sa ním údržba a vývoj IT nástrojov. Tieto poskytujú administratívnu pomoc v colných otázkach, ako aj podporu pri oznamovaní nezrovnalostí.

V roku 2023 uviedlo 21 z 27 členských štátov, že na ochranu finančných záujmov EÚ majú zavedenú stratégiu pre boj proti podvodom. Prístup, ktorý zaujalo 21 členských štátov, sa výrazne líšil. Desať krajín prijalo národnú stratégiu pre boj proti podvodom a ostatné krajiny sa spoliehali na iné druhy stratégií (odvetvové, regionálne, súvisiace s programom).

Členské štáty takisto postupujú v súlade s odporúčaniami Komisie s cieľom posilniť svoje riadenie v oblasti boja proti podvodom a zaradiť digitalizáciu v oblasti boja proti podvodom medzi priority svojho programu. O pozornosti venovanej tomuto kľúčovému aspektu boja proti podvodom svedčí aj čoraz väčší počet opatrení prijatých na vnútroštátnej úrovni.

Kľúčové ukazovatele týkajúce sa odhalených podvodov a nezrovnalostí zostávajú v súlade s predchádzajúcimi rokmi, rovnako ako hlavné identifikované problémy, napríklad pokiaľ ide o následné činnosti súvisiace s podozreniami z podvodu. Komisia preto opakuje odporúčania vydané v správe o ochrane finančných záujmov z roku 2022. Tým sa zabezpečí aj nepretržité monitorovanie opatrení prijatých v súvislosti s posilňovaním riadenia v oblasti boja proti podvodom, digitalizáciou v oblasti boja proti podvodom a zlepšeniami spojenými s odhaľovaním a oznamovaním podozrení z podvodov a následnými činnosťami.

ZOZNAM SKRATIEK

AFIS	Informačný systém pre boj proti podvodom
AI	Umelá inteligencia
CAFS	Stratégia Komisie pre boj proti podvodom
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
DIAI	Maďarské riaditeľstvo pre vnútorný audit a integritu
EDES	Systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia
EPPO	Európska prokuratúra
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FEAD	Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby
IMS	Systém riadenia nezrovnalostí
IPA	Nástroj predvstupovej pomoci
JCO	Spoločná colná operácia
NAFS	Národné stratégie pre boj proti podvodom
OLAF	Európsky úrad pre boj proti podvodom
PIF	Ochrana finančných záujmov
Audity PFIU	Audity zamerané na ochranu finančných záujmov Únie
RRF	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
RRP	Plán obnovy a odolnosti
ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie
TVZ	Tradičné vlastné zdroje
UAFP	Program Únie pre boj proti podvodom
DPH	Daň z pridanej hodnoty

1. ÚVOD

1.1. Finančné záujmy EÚ a ich ochrana

Výška rozpočtu EÚ na rok 2023 je približne 186,6 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch a 168,6 miliardy EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch. V porovnaní s rozpočtom na rok 2022 sa záväzky zvýšili o +1,1 % a platby o +1 %. Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 predstavuje sumu 1 074,3 miliardy EUR. Dodatočné zdroje pochádzajú z nástroja NextGeneration EU, ktorý predstavuje balík na obnovu hospodárstva EÚ po pandémii COVID-19. Poskytuje 750 miliárd EUR, ktoré sa majú vynaložiť v rokoch 2021 – 2026.

EÚ z týchto zdrojov financuje svoje politiky a presadzuje svoje ciele a hodnoty.

Členské štáty EÚ hospodária s najväčším podielom výdavkov EÚ a vyberajú DPH a tradičné vlastné zdroje (TVZ – najmä clá).

EÚ a jej členské štáty v súlade s [článkom 325](#) ZFEÚ bojujú proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy EÚ ⁽¹⁾. Komisia v súlade s článkom 325 ods. 5 ZFEÚ v spolupráci s členskými štátmi EÚ každoročne predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o opatreniach prijatých na vykonávanie uvedeného článku. Touto správou, známou aj ako správa EÚ o ochrane finančných záujmov, sa plní uvedená povinnosť na rok 2023. K správe je pripojených sedem pracovných dokumentov ⁽²⁾.

Oddiel 2 správy je zameraný na opatrenia na úrovni EÚ, zatiaľ čo oddiel 3 sa vzťahuje na opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni. V oddiele 4 sa prezentujú údaje a hlavné analytické zistenia týkajúce sa boja proti podvodom, korupcii, konfliktom záujmov a iným nezrovnalostiam poškodzujúcim rozpočet EÚ. V oddiele 5 sa uvádzajú závery a odporúčania.

1.2. Zdroje údajov

Oddiel 3 tejto správy vychádza z informácií, ktoré poskytli členské štáty prostredníctvom špecializovaných dotazníkov. Oddiel 4 vychádza z nezrovnalostí odhalených a oznámených členskými štátmi ⁽³⁾ (oddiely 4.2 a 4.3) a krajinami, ktoré sú prijímateľmi predvstupovej pomoci ⁽⁴⁾ (oddiel 4.4), a z príkazov na vymáhanie získaných z účtovného systému Komisie ABAC (priame riadenie, oddiel 4.4).

V odvetvových nariadeniach týkajúcich sa tradičných vlastných zdrojov, finančných prostriedkov v rámci zdieľaného riadenia a predvstupových nástrojov sa stanovujú podmienky, za ktorých členské

⁽¹⁾ Článok 310 ods. 6 ZFEÚ.

⁽²⁾ K tejto správe o ochrane finančných záujmov je pripojených sedem pracovných dokumentov útvarov Komisie:

- národné stratégie pre boj proti podvodom (NAFS) – súčasný stav a hodnotenie;
- opatrenia prijaté členskými štátmi na ochranu finančných záujmov EÚ v roku 2023;
- prijatie opatrení v nadväznosti na odporúčania zo správy Komisie o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom – 2022;
- štatistické hodnotenie nezrovnalostí oznámených v oblasti vlastných zdrojov, prírodných zdrojov, politiky súdržnosti, predvstupovej pomoci, ako aj priamych výdavkov v roku 2023;
- vykonávanie akčného plánu, ktorý je sprievodným dokumentom k stratégii Komisie pre boj proti podvodom (CAFS);
- systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) – výbor uvedený v článku 143 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- ročný prehľad s informáciami o výsledkoch programu Únie pre boj proti podvodom v roku 2023.

⁽³⁾ Pozri najmä textový rámček 2 [správy o ochrane finančných záujmov z roku 2021](#), oddiel 6.1, s. 31.

⁽⁴⁾ Oznámené Komisii prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí (IMS).

štáty a krajiny, ktoré sú prijímateľmi predvstupovej pomoci, musia oznamovať nezrovnalosti zistené v uvedených oblastiach. Oznamovanie nezrovnalostí podlieha určitým obmedzeniam ⁽⁵⁾.

V tejto správe sa v súvislosti s prípadmi oznámenými členskými štátmi a krajinami, ktoré sú prijímateľmi pomoci, používajú dve všeobecné kategórie: **podvodné nezrovnalosti** ⁽⁶⁾ a **nepodvodné nezrovnalosti** ⁽⁷⁾.

V [oddiele 4.1.1](#) sa uvádza zhrnutie hlavných výsledkov administratívnych vyšetrovaní Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) v roku 2023, ktoré boli prevzaté z jeho výročnej správy. Výročná správa úradu OLAF za rok 2023 ⁽⁸⁾ sa vzťahuje najmä na všetky vyšetrovania uzavreté vo vykazovanom roku.

V [oddiele 4.1.2](#) sa uvádza zhrnutie hlavných výsledkov justičných vyšetrovaní Európskej prokuratúry (EPPO) v roku 2023, ktoré boli prevzaté z jej výročnej správy. Vo výročnej správe EPPO za rok 2023 ⁽⁹⁾ sa okrem iného uvádzajú štatistiky týkajúce sa vyšetrovaní začatých vo vykazovanom roku ⁽¹⁰⁾, ako aj všetkých vyšetrovaní, ktoré ku koncu vykazovaného roka prebiehajú ⁽¹¹⁾.

Zdroje údajov majú určité významné základné rozdiely, ktoré súvisia s povahou, rozsahom, so zahrnutými rozpočtovými oblasťami a s harmonogramami ⁽¹²⁾.

Správa o ochrane finančných záujmov sa v zásade vzťahuje na jeden rok, pričom sa v nej uvádzajú nezrovnalosti oznámené vo vykazovanom roku, ako aj sumy vypočítané a oznámené členskými štátmi ako finančný vplyv zistených nezrovnalostí ⁽¹³⁾.

V ďalej uvedenej tabuľke sa uvádza zhrnutie hlavných rozdielov medzi tromi hlavnými zdrojmi údajov.

⁽⁵⁾ Opis týchto obmedzení sa uvádza v textovom rámečku 3 v [správe o ochrane finančných záujmov z roku 2021](#), oddiel 6.1, s. 32.

⁽⁶⁾ Podvodné nezrovnalosti sú také nezrovnalosti, ktoré oznamujúca krajina vo svojej klasifikácii uviedla ako podvod v oblasti tradičných vlastných zdrojov, podozrenie z podvodu alebo zistený podvod v súvislosti so zdieľaným riadením a predvstupovou pomocou.

⁽⁷⁾ Všetky nezrovnalosti, ktoré neboli klasifikované ako podvodné, sa považujú za nepodvodné.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/olaf-report/2023/index_en.html

⁽⁹⁾ https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/2024-03/EPPO_Annual_Report_2023.pdf.

⁽¹⁰⁾ Celkový počet vyšetrovaní a odhadovaná finančná škoda, počet vyšetrovaní týkajúcich sa podvodov v oblasti DPH a súvisiaca odhadovaná finančná škoda.

⁽¹¹⁾ Tieto štatistiky sa uvádzajú formou agregovaných údajov o všetkých prebiehajúcich vyšetrovaniach vrátane vyšetrovaní začatých v predchádzajúcich rokoch, ktoré ešte neboli uzavreté. Týkajú sa okrem iného počtu vyšetrovaných trestných činov rozdelených podľa druhu a počtu vyšetrovaní rozdelených podľa výdavkového programu. Iné agregované štatistiky o činnostiach EPPO sa týkajú činností súdov a počtu sťažností alebo oznámení prijatých od vnútroštátnych orgánov.

⁽¹²⁾ Postup oznamovania členskými štátmi a napokon dostupnosť úplných údajov na vypracovanie tejto správy vo veľkej miere závisia od informácií od orgánov, ktoré odhaľujú a vyšetrojú nezrovnalosť alebo podvod. Oznamujúce orgány v členských štátoch (najmä riadiace orgány alebo platobné agentúry pri zdieľanom riadení a colné orgány v súvislosti s tradičnými vlastnými zdrojmi) môžu oznamovať vyšetrovania trestných činov len v prípade, že im príslušné justičné orgány alebo orgány presadzovania práva poskytnú poverenie a potrebné informácie. Znamená to, že hoci EPPO, OLAF alebo vnútroštátne orgány presadzovania práva aktívne vyšetrojú prípad, orgány zodpovedné za oznámenie nezrovnalosti a podvodu Komisii nemusia byť schopné tak v určitých prípadoch urobiť z dôvodu možnej dôveryhodnosti vyšetrovaní. V takýchto prípadoch budú tieto informácie k dispozícii až po skončení vyšetrovania, a dovtedy preto nie sú zahrnuté do správy o ochrane finančných záujmov.

⁽¹³⁾ Veľmi často to bývajú sumy, pri ktorých sa účinne uskutočňuje vymáhanie.

Obrazok 1: Podobnosti a rozdiely medzi zdrojmi údajov použitými v tejto správe

Rozsah pôsobnosti	Správa o ochrane		Správa úradu OLAF	Správa EPPO
	finančných záujmov (PIF)			
Špecifické pre činnosti jedného orgánu	Nie		Áno	Áno
Podvodné nezrovnalosti	Áno		Áno ^(a)	Áno
Nepodvodné nezrovnalosti	Áno		Áno	Nie
Územná pôsobnosť				
Členské štáty, ktoré sa podieľajú na činnosti EPPO	Áno		Áno	Áno
Členské štáty, ktoré sa nepodieľajú na činnosti EPPO	Áno		Áno	Áno ^(a)
Krajiny mimo EÚ	Áno ^(b)		Áno	Áno ^(a)
Rozpočtová oblasť				
Zdieľané riadenie	Áno		Áno	Áno
Colný podvod (netýkajúci sa DPH)	Áno		Áno	Áno
Nepriame riadenie (predstupová politika)	Áno		Áno	Áno ^(a)
Priame riadenie (nie RRF)	Áno		Áno	Áno
Priame riadenie (RRF)	Nie		Áno	Áno
Podvody v oblasti DPH	Nie		Áno	Áno
Zdroje údajov				
Priame ^(c)	Čiastočne		Áno	Áno
Nepriame ^(d)	Áno		Nie	Nie
Harmonogram				
Medziročný ^(e)	Áno		Áno	Čiastočne
Agregovaný ^(f)	Čiastočne		Čiastočne	Áno

^(a)V rámci obmedzení svojho mandátu.

^(b)Obmedzené na krajiny, ktoré využívajú predstupovú pomoc.

^(c)Priamy zdroj údajov znamená, že správa sa týka prípadov, ktoré priamo vyšetruje oznamujúci orgán. Údaje o prípadoch zistených Komisiou predstavujú len obmedzenú časť súboru údajov použitého v správe o ochrane finančných záujmov.

^(d)Nepriamy zdroj údajov znamená, že údaje uvedené v správe pochádzajú z odlišného zdroja údajov. V prípade správy o ochrane finančných záujmov používa Komisia údaje o nezrovnalostiach (podvodných a nepodvodných) oznámené vnútroštátnymi orgánmi členských štátov a kandidátskych krajín.

^(e)V správe EPPO sa uvádzajú informácie o údajoch uvedených vo vykazovanom roku (otvorené vyšetovania, vydané príkazy na zaistenie), ako aj agregované údaje (aktívne vyšetovania).

^(f)Agregované údaje (zvyčajne za posledných päť rokov) na účely správy o ochrane finančných záujmov sú k dispozícii v pracovnom dokumente útvarov Komisie s názvom Štatistické hodnotenie oznámených nezrovnalostí, nie však v samotnej správe.
 – V správe úradu OLAF sa uvádzajú agregované údaje o niektorých druhoch informácií, najmä pri odkazoch na posledných päť rokov.
 – V správe EPPO sa uvádzajú agregované údaje pri odkazoch na aktívne vyšetovania.

2. KĹÚČOVÉ OPATRENIA NA ÚROVNI EÚ

Tento oddiel sa zameriava na hlavné trendy v oblasti kľúčových politických a legislatívnych iniciatív na úrovni EÚ na ochranu finančných záujmov EÚ. Ich zoznam nie je vyčerpávajúci.

2.1. Prepracované znenie nariadenia o rozpočtových pravidlách

Ochrana finančných záujmov EÚ sa posilnila politickou dohodou zo 7. decembra 2023 o prepracovanom znení nariadenia o rozpočtových pravidlách. Zmenami systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) a zavedením právneho základu pre nástroj na hodnotenie

rizika a hĺbkovú analýzu údajov, ako aj zmenami systému transparentnosti sa má riešiť a zlepšiť odhaľovanie podvodov, predchádzanie podvodom a boj proti nim.

Po prvé, pokiaľ ide o systém EDES, spoluzákonodarcovia sa dohodli na rozšírení rozsahu jeho pôsobnosti pre najzávažnejšie trestné činy (napr. podvod, korupcia, aktivity súvisiace s práním špinavých peňazí) o finančné prostriedky v rámci zdieľaného riadenia a finančné prostriedky vyplácané v rámci priameho riadenia s členskými štátmi. Zmena bude účinná pre programy prijaté alebo financované od 1. januára 2028. Nové nariadenie o rozpočtových pravidlách okrem toho prinesie ďalšie zlepšenia systému vrátane i) možnosti vylúčiť konečných užívateľov výhod a prepojené subjekty primárneho vylúčeného subjektu; ii) nových dôvodov vylúčenia (napr. odmietnutie spolupráce pri vyšetrovaniach, kontrolách alebo auditoch vykonávaných vyšetrovacími orgánmi EÚ); iii) zavedenia skráteného konania pred výborom EDES.

Prepracovaným znením nariadenia o rozpočtových pravidlách sa takisto zaviedol právny základ pre modernizovaný nástroj na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika, ktorý má byť založený na existujúcom nástroji nazývanom Arachne. Komisia a niekoľko členských štátov používajú súčasný nástroj dobrovoľne pri zdieľanom riadení a na účely Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF). Modernizovaný nástroj na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika sa bude používať pri všetkých režimoch riadenia. Od všetkých členských štátov sa bude vyžadovať, aby vkladali údaje do nástroja od budúceho viacročného finančného rámca. Komisia musí do roku 2027 posúdiť pripravenosť revidovaného nástroja z hľadiska interoperability s ostatnými informačnými systémami a databázami (aby sa predišlo duplicitnému podávaniu správ), ukazovateľov rizika zacielených na potreby používateľov, umelej inteligencie na analyzovanie a interpretáciu údajov, ako aj z hľadiska ochrany údajov. Na základe toho môžu spoluzákonodarcovia opäť prerokovať možnosť povinného používania.

V záujme zníženia administratívnej záťaže členských štátov a všetkých subjektov, ktoré vykonávajú rozpočet EÚ, sa prepracovaným znením nariadenia o rozpočtových pravidlách zaviedol prvok interoperability a harmonizovali sa kategórie údajov, ktoré sa budú získavať z nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika a vkladať do systému finančnej transparentnosti Komisie.

2.2. Vykonávanie plánov obnovy a odolnosti

Popri vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bola dodatočnou prioritou Komisie v roku 2023 aj revízia 27 plánov obnovy a odolnosti (RRP) s cieľom zohľadniť zmenené okolnosti vyplývajúce z narušení trhu s energiou spôsobených útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine. Cieľom EÚ je prostredníctvom doplnenia kapitol REPowerEU do plánov obnovy a odolnosti rýchlo znížiť závislosť od ruských fosílnych palív urýchlenním prechodu na čistú energiu.

Komisia v roku 2023 vyplatila členským štátom 22 platieb v celkovej výške 74,4 miliardy EUR (28,7 miliardy EUR v pôžičkách). Celkové vyplatenia tým do konca roka 2023 dosiahli 220,5 miliardy EUR, pričom boli rozdelené na 141,6 miliardy EUR formou grantov (40 % z celkového finančného krytia v rámci RRF vo výške 357 miliárd EUR) a 78,9 miliardy EUR formou pôžičiek (27 % z celkového finančného krytia v rámci RRF vo výške 291 miliárd EUR).

Komisia od spustenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vytvorila spoľahlivý rámec pre audit a kontrolu založený na dvoch pilieroch. Prvý pilier zabezpečuje správnosť a zákonnosť výdavkov. Druhý pilier sa týka ochrany finančných záujmov EÚ (audity PFIU). Podľa článku 22 ods. 1 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti je predovšetkým zodpovednosťou členských štátov chrániť finančné záujmy EÚ a zabezpečiť, aby použitie finančných prostriedkov v súvislosti s opatreniami podporovanými Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti bolo v súlade s uplatniteľným právom EÚ a vnútroštátnym právom. Komisia by o tom mala získať od členských štátov primerané uistenie.

Komisia s využitím zistení a odporúčaní audítorov Komisie (vrátane zistení a odporúčaní od útvaru pre vnútorný audit), Európskeho dvora audítorov a Európskeho parlamentu posilnila svoj rámec auditu a kontroly overením toho, ako kontrolné systémy členských štátov zabezpečujú súlad s pravidlami EÚ a vnútroštátnymi pravidlami. Revízie plánov obnovy a odolnosti boli takisto príležitosťou na opätovné posúdenie primeranosti a spoľahlivosti systémov kontroly členských štátov a v prípade potreby na zahrnutie dodatočných požiadaviek do plánov formou nových míľnikov auditu a kontroly. Vyplatenie finančných prostriedkov EÚ môže byť schválené len v prípade uspokojivého splnenia takýchto míľnikov.

Komisia v roku 2023 uskutočnila 13 systémových auditov ochrany finančných záujmov Únie⁽¹⁴⁾. Týkali sa 12 koordinačných orgánov a 58 vykonávacích orgánov, ako sú ministerstvá alebo agentúry. Do konca roka 2023 boli aspoň raz auditované všetky členské štáty.

Na základe systémových audítorských činností uskutočnených v roku 2023 začali členské štáty vykonávať potrebné zlepšenia vyplývajúce zo zistení auditu u kontrolovaných vykonávacích orgánov, ale aj u iných príslušných orgánov.

Komisia v roku 2023 informovala úrad OLAF o 15 prípadoch možného podvodu.

2.3. Smernica o ochrane oznamovateľov – stav transpozície⁽¹⁵⁾

Do konca roka 2023 prijalo 24 členských štátov⁽¹⁶⁾ vnútroštátne právne predpisy na transpozíciu smernice a vyhlásilo transpozíciu za dokončenú.

Komisia uverejní v júli 2024 správu o súlade vnútroštátnych opatrení so smernicou s cieľom posúdiť, či boli ustanovenia smernice transponované úplne a správne, a poukázať na hlavné zistené nedostatky.

Rámček 1: Vnútroštátne opatrenia na transponovanie smernice⁽¹⁷⁾

V dokumente s názvom Opatrenia prijaté členskými štátmi na ochranu finančných záujmov EÚ, ktorý je pripojený k tejto správe, sa opisujú konkrétne opatrenia prijaté piatimi členskými štátmi⁽¹⁸⁾ na lepšiu ochranu oznamovateľov. Už v predchádzajúcich správach o ochrane finančných záujmov⁽¹⁹⁾ sa zdôrazňovala kľúčová úloha, ktorú môžu oznamovatelia zohrávať pri podpore odhaľovania, vyšetrovania a stíhania podvodov. Môže to mať pozitívne účinky aj na ostatné fázy cyklu boja proti podvodom (prevencia, vymáhanie atď.).

2.4. Revízia akčného plánu, ktorý je sprievodným dokumentom k stratégii Komisie pre boj proti podvodom

Cieľom súčasnej stratégie Komisie pre boj proti podvodom (CAFS) prijatej v roku 2019 je ďalej zlepšiť prevenciu, odhaľovanie a trestanie podvodov, pričom poskytuje rámec pre prebiehajúce

⁽¹⁴⁾ Belgicko, Nemecko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Luxembursko, Maďarsko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Švédsko.

⁽¹⁵⁾ Smernica (EÚ) 2019/1937 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, s. 17).

⁽¹⁶⁾ Všetky členské štáty okrem Belgicka, Estónska a Poľska.

⁽¹⁷⁾ Ostatné opatrenia na transponovanie smernice oznámené piatimi členskými štátmi – Belgicko, Grécko, Francúzsko, Cyprus a Rumunsko – sa opisujú v dokumente [Opatrenia prijaté členskými štátmi na ochranu finančných záujmov EÚ](#), ktorý je pripojený k správe o ochrane finančných záujmov z roku 2022.

⁽¹⁸⁾ Belgicko, Bulharsko, Česko, Španielsko a Poľsko.

⁽¹⁹⁾ Pozri [oddiel 4.4.](#) správu o ochrane finančných záujmov z roku 2022 a odporúčanie 2 (s. 28) [správy o ochrane finančných záujmov z roku 2017](#).

úsilie Komisie o zníženie úrovne podvodov spáchaných na rozpočte EÚ. Keďže sprievodný akčný plán Komisie sa vykonával do roku 2022, Komisia prijala v júli 2023 nový akčný plán ⁽²⁰⁾.

Nový akčný plán zahŕňa 44 opatrení v rámci siedmich tém, ktoré sa vzťahujú na priority Komisie v oblasti boja proti podvodom. Keďže prvou témou plánu je digitalizácia, štvrtina opatrení sa zameriava na zlepšenie používania IT nástrojov, napríklad Arachne, systému EDES a systém riadenia nezrovnalostí (IMS), Komisiou a členskými štátmi na účely boja proti podvodom. V pláne sa takisto uvádza posilnená spolupráca v rámci Komisie a s kľúčovými externými partnermi a občianskou spoločnosťou s cieľom chrániť finančné prostriedky EÚ. Ďalšími témami sú Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, colné podvody a ďalšie posilnenie etiky a protikorupčnej kultúry v rámci Komisie.

Akčný plán sa vykonáva ⁽²¹⁾.

2.5. Protikorupčný balík EÚ

2.5.1. Smernica o boji proti korupcii prostredníctvom trestného práva

Predsedníčka Komisie vo svojej správe o stave Únie v roku 2022 oznámila, že Komisia aktualizuje svoj legislatívny rámec na boj proti korupcii „[p]ri trestných činoch, ako je nezákonné obohacovanie sa, zneužívanie vplyvu či zneužívanie moci, sprísniť skutkové podstaty tak, aby išli nad rámec bežnejších trestných činov, ako napríklad úplatkárstvo“. V záujme splnenia tohto záväzku Komisia v máji 2023 prijala balík protikorupčných opatrení vrátane návrhu smernice o boji proti korupcii ⁽²²⁾. Cieľom tohto ambiciózneho návrhu je zintenzívniť predchádzanie korupcii vo všetkých členských štátoch, harmonizovať trestné činy korupcie a sankcie, ako aj zabezpečiť, aby orgány presadzovania práva a orgány prokuratúry mali nástroje, ktoré potrebujú na boj proti korupcii.

2.5.2. Oznámenie o boji proti korupcii

Komisia a vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku v spoločnom oznámení ⁽²³⁾ spojili doterajšie úsilie a rozvinuli nové smerovania a nové nástroje tak na úrovni EÚ, ako aj na úrovni členských štátov, čo zároveň podnietilo k jasnému záväzku bojovať proti korupcii na celosvetovej úrovni. Zriadila sa protikorupčná sieť EÚ, ktorá spája orgány presadzovania práva, verejné orgány, odborníkov z praxe, občiansku spoločnosť a ostatné zainteresované strany, aby pôsobili ako katalyzátor predchádzania korupcii v celej EÚ, vytvárali synergie na spoluprácu a vypracovali najlepšie postupy a praktické usmernenia v oblastiach spoločného záujmu. Prvé stretnutie sa uskutočnilo v septembri 2023 ⁽²⁴⁾. Členmi siete sú úrad OLAF, Eurojust, Europol a Európska prokuratúra (EPPO). Jednou z kľúčových úloh siete bude pomáhať Komisii **identifikovať spoločné oblasti, v ktorých sú riziká korupcie vysoké v celej EÚ**. Tento výsledok bude stavebným prvkom pre budúcu **stratégiu EÚ pre boj proti korupcii**.

V rámci inštitúcií EÚ platí nulová tolerancia korupcie. V oznámení sa podrobne uvádzajú zavedené pravidlá etiky, integrity a transparentnosti na predchádzanie korupcii v rámci inštitúcií.

⁽²⁰⁾ COM(2023) 405 final a SWD(2023) 245 final.

⁽²¹⁾ Úplný prehľad stavu vykonávania opatrení sa uvádza v dokumente *Commission Anti-Fraud Strategy (CAFS) action plan state-of-play May 2024* [Akčný plán stratégie Komisie pre boj proti podvodom (CAFS) – aktuálny stav, máj 2024], ktorý je pripojený k tejto správe.

⁽²²⁾ COM(2023) 234 final.

⁽²³⁾ [JOIN\(2023\) 12 final](#) z 3. mája 2023.

⁽²⁴⁾ [Protikorupčná sieť EÚ – Európska komisia \(europa.eu\)](#).

2.5.3. Rozšírenie súboru sankčných nástrojov spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky na závažné činy korupcie

Sankcie EÚ pomáhajú dosiahnuť kľúčové ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ako sú zachovávanie mieru, posilňovanie medzinárodnej bezpečnosti a upevňovanie a podporovanie demokracie, medzinárodného práva a ľudských práv. Vďaka tomuto návrhu **bude EÚ schopná bojovať proti závažným činom korupcie na celom svete**, a to bez ohľadu na to, kde nastanú. Návrhom sa doplnia a posilnia vnútorné a vonkajšie nástroje EÚ na boj proti korupcii a preukáže sa odhodlanie EÚ použiť na boj proti korupcii akékoľvek nástroje vrátane sankcií.

2.6. Program EÚ pre boj proti podvodom

Program EÚ pre boj proti podvodom s rozpočtom vo výške 181 miliónov EUR na obdobie 2021 – 2027 poskytuje finančnú podporu i) na ochranu finančných záujmov EÚ jej členskými štátmi; ii) na organizáciu vzájomnej administratívnej pomoci a spolupráce v colných a poľnohospodárskych otázkach (informačný systém pre boj proti podvodom – AFIS); iii) na rozvoj a údržbu systému riadenia nezrovnalostí (IMS) na oznamovanie nezrovnalostí členskými štátmi.

Rozhodnutím o financovaní na rok 2023 sa prideleno 16,1 milióna EUR na zložku Hercule, 8,4 milióna EUR na zložku AFIS a približne 1 milión EUR na zložku IMS. Dostupné finančné prostriedky sa v roku 2023 úspešne implementovali, pričom sa využili rôzne dostupné finančné nástroje.

Úradu OLAF bola v roku 2023 v súvislosti s Programom EÚ pre boj proti podvodom doručená prvá žiadosť o pridruženie od krajiny mimo EÚ, konkrétne od Ukrajiny. Dohoda o pridružení týkajúca sa účasti Ukrajiny na programe bola prerokovaná medzi Komisiou (zastúpenou úradom OLAF) a príslušnými orgánmi Ukrajiny (prijatá v marci 2024).

Úrad OLAF začal v roku 2023 priebežné hodnotenie programu, ktoré sa má dokončiť do konca roka 2024. Vykonáva sa s podporou externého dodávateľa, ktorý uskutočňuje nezávislú hodnotiacu štúdiu. Výsledky by mali poskytnúť cenné vstupné informácie o účinnosti, efektívnosti a relevantnosti programu, ako aj poukázať na oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie v zostávajúcom programovom období.

2.7. Uznesenie Európskeho parlamentu o správe o ochrane finančných záujmov za rok 2022

Európsky parlament 18. januára 2024 prijal uznesenie o ochrane finančných záujmov EÚ za rok 2022 ⁽²⁵⁾.

Parlament privítal opatrenia prijaté Komisiou v roku 2022 na zlepšenie úrovne ochrany finančných záujmov EÚ, vyzval však k ďalšej obozretnosti a k doplnkovým opatreniam v tejto oblasti. V uznesení sa uvádza, že digitalizáciou sa podporilo predchádzanie podvodom a ich odhaľovanie, zjednodušili sa administratívne postupy, a že digitalizácia sa musí stať jadrom každej protikorupčnej stratégie vrátane národných stratégií pre boj proti podvodom (NAFS).

Zdôrazňuje sa v ňom, že systém EDES má značný potenciál označovať osoby a spoločnosti, ktoré zneužívajú finančné prostriedky EÚ, a vyzýva sa v ňom, aby bol rozšírený na všetky spôsoby riadenia rozpočtu vrátane zdieľaného riadenia.

Parlament vyzval Komisiu, aby zlepšila mieru vymáhania neoprávnene vynaložených finančných prostriedkov a posilnila svoju kontrolu používania finančných prostriedkov v rámci nástroja NextGenerationEU. Okrem toho vyjadril svoje presvedčenie, že monitorovanie a kontrola finančných

⁽²⁵⁾ Spis k postupu [2023/2045\(INI\)](#).

prostriedkov v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa na pomoc krajinám mimo EÚ a zdrojov pridelených na reakciu EÚ na vojnu na Ukrajine nie sú primerané.

Parlament ďalej odporúča pozastavenie rozpočtovej podpory pre krajiny mimo EÚ vrátane kandidátskych krajín, ak orgány zjavne neprijímajú riadne opatrenia proti rozšírenej korupcii, a zároveň zabezpečenie toho, aby sa pomoc dostala k civilnému obyvateľstvu inými spôsobmi.

Rámček 2 – Reakcia Komisie na uznesenie Európskeho parlamentu

Komisia je plne odhodlaná pokračovať vo svojom úsilí o rýchle vymáhanie zneužitých finančných prostriedkov.

Ochrana finančných záujmov EÚ a riadne vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú naďalej hlavnou prioritou Komisie, ktorá zvýšila počet auditov vykonaných v roku 2023 a ďalej ich bude zvyšovať v roku 2024 ⁽²⁶⁾. V nariadení (EÚ) 2023/435 sa od členských štátov vyžaduje, aby dvakrát ročne uverejnili informácie o 100 konečných prijímateľoch, ktorí dostávajú najvyššiu sumu finančných prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, pričom podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sú členské štáty povinné zhromažďovať údaje o dodávateľoch a subdodávateľoch. Údaje o konečných užívateľoch výhod sa zhromažďujú a uchovávajú na účely auditu a kontroly.

Zámerom cielenej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách, o ktorej bola dosiahnutá politická dohoda v januári 2024, je zvýšiť efektívnosť a kvalitu kontrol a auditov s pomocou digitalizácie a vznikajúcich technológií.

V rámci predvstupových rokovaní je významnou prioritou boj proti korupcii spolu so zabudovaným rámcom podmienenosti a zameraním na budovanie kapacít. Ak sa to považuje za potrebné, programy možno pozastaviť a viazanosť finančných prostriedkov zrušiť.

2.8. Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

Podvod poškodzujúci rozpočet EÚ môže byť aj predikatívnym trestným činom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a prekursorom iných trestných činov. Aj keď priamo nesúvisí s ochranou rozpočtu EÚ, právny rámec EÚ na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu ⁽²⁷⁾ môže byť preto v tejto súvislosti veľmi relevantný. Nedávnym prijatím ambiciózneho legislatívneho balíka ⁽²⁸⁾ Komisia naďalej posilňuje vykonávanie politického rámca pre boj proti praniu špinavých peňazí a usiluje sa nadviazať dobrú spoluprácu a výmeny informácií s pripravovaným Úradom pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu ⁽²⁹⁾. Očakáva sa, že Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AMLA) bude uvedený do prevádzky v polovici roka 2025.

⁽²⁶⁾ Pozri [oddiel 2.2](#).

⁽²⁷⁾ Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na úrovni EÚ – Európska komisia (europa.eu). V čase prípravy tejto správy všetky členské štáty oznámili, že úplne transponovali piatu smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí [smernica (EÚ) 2018/843] o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.

⁽²⁸⁾ [Legislatívny balík na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na úrovni EÚ – Európska komisia \(\[europa.eu\]\(http://europa.eu\)\)](#).

⁽²⁹⁾ [AMLA – Európska komisia \(\[europa.eu\]\(http://europa.eu\)\)](#).

3. OPATRENIA ČLENSKÝCH ŠTÁTOV NA OCHRANU FINANČNÝCH ZÁUJMOV EÚ

3.1. Národné stratégie pre boj proti podvodom

V roku 2023 uviedlo 21 z 27 členských štátov, že majú zavedenú stratégiu pre boj proti podvodom na ochranu finančných záujmov EÚ⁽³⁰⁾. Prístup, ktorý uplatnilo 21 členských štátov, sa značne líšil.

Desať členských štátov uviedlo, že majú národné stratégie pre boj proti podvodom, ktoré sa vzťahujú na všetky výdavkové oblasti⁽³¹⁾. Neboli požiadané, aby poskytli ďalšie informácie o iných zavedených stratégiách pre boj proti podvodom s obmedzeným rozsahom pôsobnosti.

Obrázok 2: Prehľad národných stratégií pre boj proti podvodom vzťahujúcich sa na všetky výdavkové oblasti

ČŠ	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK
NAFS (všetky oblasti)																											
Plánované prijaté																											

	Áno
	Nie

Pokiaľ ide o možné vypracovanie národnej stratégie pre boj proti podvodom, zo 17 členských štátov, ktoré nemajú stratégiu vzťahujúcu sa na všetky výdavkové oblasti, sú tri členské štáty⁽³²⁾ v predbežnej fáze prijatia stratégie, t. j. vytvára sa právny rámec, jeden členský štát⁽³³⁾ je v prípravnej fáze, t. j. posudzuje sa súčasný stav a riziko podvodov, a štyri členské štáty⁽³⁴⁾ vyhlásili, že nemajú národnú stratégiu pre boj proti podvodom, a ani neprebíha proces na jej prijatie. Zvyšných deväť členských štátov⁽³⁵⁾ má zavedené iné stratégie pre boj proti podvodom.

Obrázok 3: Prehľad iných stratégií pre boj proti podvodom oznámených členskými štátmi, ktoré nemajú národnú stratégiu pre boj proti podvodom vzťahujúcu sa na všetky výdavkové oblasti

ČŠ	AT	BE	CY	DE	DK	EE	EL	ES	FI	HR	IE	LT	LU	NL	PL	SE	SI
Iná stratégia pre boj proti podvodom																	
Regionálna																	
Odvetová národná																	
Odvetová regionálna																	
Protikorupčná																	
Na úrovni orgánu																	
Na úrovni programu																	
Iná																	
Zahrnuté oblasti																	
Súdržnosť																	
Poľnohospodárstvo																	
Rybárstvo																	
Clá																	
DPH																	
RRF																	
Iné finančné prostriedky v rámci zdieľaného riadenia																	
Iné																	

⁽³⁰⁾ Informácie boli zhromaždené prostredníctvom špecializovaného dotazníka. Pozri dokument Opatrenia prijaté členskými štátmi na vykonanie článku 325 ZFEÚ, ktorý je pripojený k tejto správe.

⁽³¹⁾ Podrobná analýza stratégií pre boj proti podvodom sa uvádza v dokumente s názvom *National Anti-Fraud Strategies (NAFS): state of play and assessment* [Národné stratégie pre boj proti podvodom (NAFS) – súčasný stav a hodnotenie], ktorý je priložený k tejto správe.

⁽³²⁾ Dánsko, Litva, Holandsko.

⁽³³⁾ Luxembursko.

⁽³⁴⁾ Chorvátsko, Írsko, Slovinsko, Švédsko.

⁽³⁵⁾ Belgicko, Estónsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Cyprus, Rakúsko, Poľsko a Fínsko.

3.2. Opatrenia na boj proti podvodom prijaté na vnútroštátnej úrovni

Členské štáty uviedli celkovo **69 opatrení**. Z prijatých opatrení tvorili jednotlivé opatrenia 49 opatrení a zvyšných 20 opatrení bolo súčasťou balíka jednotlivých opatrení. Tieto balíky zahŕňali 39 opatrení. Znamená to, že členské štáty oznámili celkovo **88 jednotlivých opatrení**, ktoré tvorilo 41 nových opatrení a 44 aktualizácií/zmien. Okrem toho tri opatrenia v rámci balíka obsahovali nové aj aktualizované opatrenia.

Obrázok 4 – Súhrn opatrení oznámených členskými štátmi v roku 2023

Členský štát	Prijaté opatrenia
Rakúsko	Dve opatrenia týkajúce sa politiky súdržnosti. Cieľom prvého z nich je uľahčiť výmenu informácií medzi útvarami na oznamovanie prania špinavých peňazí a príslušnými vnútroštátnymi a zahraničnými orgánmi, ako aj s Europolom. Druhým opatrením sa posilňujú kontroly výdavkov predložených prijímateľmi.
Belgicko	Tri opatrenia, z ktorých dve majú prierezový charakter (prijatie právnych predpisov na ochranu oznamovateľov a politika Walloon na boj proti prierezovým podvodom) a jedno sa týka používania Arachne ako súčasť programov v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Európskeho sociálneho fondu (ESF) a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
Bulharsko	Tri legislatívne opatrenia týkajúce sa riadenia nezrovnalostí, ochrany oznamovateľov a vytvorenia novej protikorupčnej komisie.
Chorvátsko	Tri opatrenia: dve zamerané na zdieľané riadenie [zavedenie nového IT nástroja na monitorovanie Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF) a odborná príprava úradu OLAF v oblasti boja proti podvodom] a jedno na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.
Cyprus	Dve legislatívne opatrenia a jedno administratívne opatrenie. Týkajú sa zriadenia národného koordinačného orgánu pre boj proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy EÚ, monitorovania vykonávania plánu obnovy a odolnosti a vykonávania tzv. zákona o lobizme.
Česko	Tri opatrenia na ochranu oznamovateľov, boj proti podvodom v oblasti DPH a boj proti korupcii a podvodom s finančnými prostriedkami EÚ.
Dánsko	Dve opatrenia týkajúce sa stratégií pre boj proti podvodom, pričom prvé z nich sa týka plánu obnovy a odolnosti a druhé rybárskej politiky. Tretie opatrenie sa týka zavedenia nového IT nástroja na riadenie platieb v rámci politiky súdržnosti.
Estónsko	Tri opatrenia týkajúce sa posilnenia kapacít estónskej polície a pohraničnej stráže v oblasti vyšetrovania korupcie a hospodárskych trestných činov, spustenia nového informačného systému v oblasti cieľ a určitých zlepšení národnej platformy elektronického obstarávania.
Fínsko	Dve opatrenia: jedno z nich sa týka projektu v oblasti cieľ zameraného na podvody s potravinami a druhé odbornej prípravy zameranej na boj proti podvodom v oblasti politiky súdržnosti.
Francúzsko	Tri opatrenia: v dvoch sa ustanovuje zriadenie medzirezortného útvaru monitorovania pre boj proti podvodom v oblasti verejnej pomoci a pracovnej skupiny na analyzovanie podvodov v súvislosti s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti, tretím opatrením sa zriaďuje systém finančnej zodpovednosti pre manažérov vo verejnom sektore a vybudovanie vzťahov medzi justičným orgánom a finančnými súdmi.
Nemecko	Keďže Nemecko je federatívny štát, opatrenia na boj proti podvodom sa často prijímajú na regionálnej úrovni. Tri takéto opatrenia boli oznámené v oblasti nasadenia nástroja na hodnotenie rizika podvodu v spolkových krajinách Berlín, Sasko a Šlezvicko-Holštajnsko.
Grécko	Prvým opatrením sa zapracúvajú postupy v oblasti predchádzania podvodom a boja proti nim do systému riadenia a kontroly v rámci politiky súdržnosti, druhé opatrenie sa týka

	zavedenia IT nástroja Arachne v súvislosti so spoločnou poľnohospodárskou politikou a v treťom opatrení sa opisuje spustenie IT platformy na zber sťažností od občanov v oblasti colných a daňových podvodov.
Maďarsko	Tri opatrenia: v rámci prvého opatrenia sa vymedzujú úlohy Riaditeľstva pre vnútorný audit a integritu (DIAI) v súvislosti s predchádzaním konfliktom záujmov, druhým opatrením sa rozvíja spolupráca medzi Národnou daňovou a colnou správou a DIAI a tretie opatrenie zahŕňa plán pre kontroly <i>ex post</i> a plán auditu v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu.
Írsko	Dve opatrenia týkajúce sa programu ESF+ a boja proti podvodom v oblasti DPH v elektronickom obchode.
Taliansko	Tri opatrenia, ktoré sa týkajú plánu obnovy a odolnosti: stratégia pre boj proti podvodom, zlepšenie IT nástroja na monitorovanie a vykonávanie plánu, posilnenie vyšetrovacej úlohy hospodárskej a finančnej polície v súvislosti s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti.
Lotyšsko	Tri opatrenia: prvé je prierezovej povahy a týka sa boja proti korupcii, druhé sa zameriava na podvody v oblasti DPH v obchode s vozidlami a tretie sa týka verejného obstarávania.
Litva	Tri opatrenia, z ktorých dve sú zamerané na verejné obstarávanie a riešia sa nimi súvisiace otázky konfliktu záujmov a korupcie, a jedno opatrenie, ktorým sa zlepšuje metodika uplatňovania sankcií v súvislosti s poľnohospodárskou politikou a rybárskou politikou.
Luxembursko	Organizačné opatrenia týkajúce sa prípravnej práce na prijatie národnej stratégie pre boj proti podvodom.
Malta	Program odbornej prípravy pre vnútroštátnych úradníkov v oblasti boja proti korupcii.
Holandsko	Dve opatrenia týkajúce sa oznamovania podozrenia z podvodu EPPO a kontrol skutočného využívania pôdy.
Poľsko	Dve opatrenia týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti: prijatie usmernení týkajúcich sa kontrol a politiky ochrany oznamovateľov. Tretie opatrenie sa týka prijatia usmernení o postupoch pridelovania a vyplácania finančnej pomoci v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.
Portugalsko	Tri opatrenia: aktualizácia národnej stratégie pre boj proti podvodom, činnosť odbornej prípravy pre riadiace orgány v oblasti posudzovania rizika podvodu a posilnenie systematickej analýzy rizík v colnej oblasti.
Rumunsko	Tri opatrenia, ktoré sa zameriavajú na podvody v oblasti DPH, oznamovanie podozrení z podvodu EPPO a prijatie národnej stratégie pre boj proti podvodom na obdobie 2023 – 2027.
Slovensko	Tri opatrenia: v rámci prvého sa poskytuje referenčný dokument týkajúci sa opatrení na ochranu finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pred závažnými nezrovnalosťami, druhé sa týka zriadenia protikorupčnej rady a jej politiky a tretie usmernení na boj proti konfliktom záujmov v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky.
Slovinsko	Dva súbory opatrení, pričom prvý je zameraný na posilnenie kontrol v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky a druhý na nasadenie IT platformy v colnej oblasti. Tretie opatrenie sa týka opravy transpozície smernice o ochrane finančných záujmov do vnútroštátneho práva.
Španielsko	Tri opatrenia zamerané na ochranu oznamovateľov a ochranu zdrojov pridelených Španielsku z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
Švédsko	Dve opatrenia, pričom obe majú za cieľ preskúmať možnosti zlepšenia výmeny informácií a spolupráce medzi národnými správami.

3.3. Vykonávanie odporúčaní Komisie z roku 2022 pre členské štáty

V správe o ochrane finančných záujmov za rok 2022 Komisia uviedla tri odporúčania pre členské štáty: a) zlepšenie odhaľovania, oznamovania podozrenia z podvodu a následných činností; b) potreba digitalizovať boj proti podvodom; c) posilnenie riadenia v oblasti boja proti podvodom v členských štátoch ⁽³⁶⁾.

3.3.1. Zlepšenie odhaľovania, oznamovania podozrenia z podvodu a následných činností

Väčšina členských štátov ⁽³⁷⁾ sa domnieva, že sú krajinou s nízkym výskytom podvodov. Keďže stále je ťažké určiť, či nízke úrovne oznámených podvodov presne zodpovedajú úspechu určitých opatrení na boj proti podvodom, je nevyhnutné, aby členské štáty pokračovali v odhaľovaní a oznamovaní podvodov a zároveň rozvíjali opatrenia a nástroje, ktoré umožnia predchádzať im. Niekoľko členských štátov ⁽³⁸⁾ uvádza, že vykonali analýzu rizika podvodov s cieľom posúdiť dôvody nízkej miery odhaľovania podozrení z podvodu.

Hoci polovica členských štátov, ktoré analyzovali svoju nízku úroveň podvodov, identifikovala nedostatky v oblasti odhaľovania podvodov, väčšina z nich uviedla, že úspešné intervencie na predchádzanie podvodom sú zabezpečené, ak je zavedený prístup založený na viacerých zainteresovaných stranách a viacerých úrovniach. Tým sa uľahčuje spolupráca medzi všetkými zapojenými vnútroštátnymi, národnými a medzinárodnými hráčmi.

V rámci tejto spolupráce je dôležité, aby boli rešpektované určité základné zásady:

- jasné rozdelenie zodpovedností medzi orgánmi auditu a kontroly v rámci členských štátov,
- pravidelné administratívne kontroly a kontroly na mieste s cieľom zachovať výskyt podvodov na nízkych úrovniach,
- nepretržité podávanie správ Komisii prostredníctvom systému IMS, EPPO, ako aj vnútroštátnym orgánom auditu a kontroly členských štátov; tieto komparatívne údaje potom možno použiť na posúdenie úrovne výskytu podvodov,
- iniciatívy na uľahčenie výmeny vedomostí a najlepších postupov, ako aj referenčné porovnávanie výkonnosti členských štátov, zároveň uznávajúc rôzne veľkosti, špecifické situácie atď. [ako to uviedli niektoré členské štáty ⁽³⁹⁾],
- kurzy odbornej prípravy, usmernenia a semináre s cieľom zachovať vysokú výkonnosť a kvalitu výkonnosti,
- vnútorné mechanizmy na predchádzanie podvodom sú zabezpečené v rámci rôznych orgánov, napr. prijatím takých opatrení, ako je zásada „štyroch očí“ v rámci všetkých inštitúcií.

3.3.2. Digitalizácia v oblasti boja proti podvodom na úrovni členského štátu

Digitalizácia v oblasti boja proti podvodom bola predmetom nedávnych správ o ochrane finančných záujmov a na úrovni členských štátov sa dosahuje pokrok.

Členské štáty v rámci vykonaných opatrení uvádzali inventarizáciu existujúcich nástrojov, údržbu interoperability medzi týmito nástrojmi a vývoj nových nástrojov pre IT architektúru. Mnohé členské štáty pokračujú v investovaní do revízie a vývoja existujúcich IT nástrojov, najmä

⁽³⁶⁾ Úplný prehľad a podrobný opis následných činností zhrnutých v tomto oddiele je uvedený v dokumente Vykonávanie odporúčaní z roku 2022 členskými štátmi, ktorý je pripojený k tejto správe.

⁽³⁷⁾ Belgicko, Bulharsko, Česko, Dánsko, Nemecko, Írsko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko, Slovensko a Fínsko.

⁽³⁸⁾ Belgicko, Bulharsko, Česko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko, Slovinsko a Fínsko.

⁽³⁹⁾ Estónsko, Grécko a Taliansko.

nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika Arachne. Keďže niekoľko členských štátov len začalo vykonávať svoje národné stratégie pre boj proti podvodom, odporúča sa integrácia IT nástrojov od počítačovej fázy.

Viac než polovica členských štátov⁽⁴⁰⁾ údajne prijala kroky na identifikovanie a riešenie nedostatkov v oblasti zručností v súvislosti s digitalizáciou, pričom uvádzali najmä nedostatočné informácie a/alebo prístup k údajom o digitalizácii. Opatrenia na riešenie týchto nedostatkov často zahŕňajú výmenu vedomostí, odbornú prípravu a rozširovanie odborných znalostí a zručností v oblasti digitalizácie, ako aj pokračujúci vývoj dostupných systémov.

Vývoj v oblasti nových technológií však predstavuje aj potenciálne hrozby, pokiaľ ide o boj proti podvodom. Hoci viac než polovica členských štátov⁽⁴¹⁾ uznala tento problém, stále je medzi nimi niekoľko členských štátov⁽⁴²⁾, ktoré ešte nezpracovali túto problematiku ako súčasť svojich stratégií pre boj proti podvodom. Niekoľko členských štátov⁽⁴³⁾ už plne vykonalo opatrenia na identifikovanie a riešenie hrozieb, ktoré predstavujú nové technológie, ale väčšina členských štátov⁽⁴⁴⁾ vykonala len niektoré opatrenia.

3.3.3. Posilnenie riadenia v oblasti boja proti podvodom v členských štátoch

Väčšina členských štátov⁽⁴⁵⁾ má zavedenú sieť na spoluprácu v oblasti boja proti podvodom alebo ju vyvíja. Tieto siete sú zložené z mnohých rôznych orgánov. Podľa prieskumu sú vo vnútroštátnych sieťach na boj proti podvodom zastúpené najčastejšie tieto agentúry: orgány riadiace finančné prostriedky EÚ, orgány daňovej správy, colné orgány, vnútroštátne orgány auditu a orgány presadzovania práva. Na **ilustrácii 5** sa uvádzajú rôzne agentúry, ktoré sú zastúpené (a ako často sú súčasťou) v rámci vnútroštátnej siete na boj proti podvodom. Navyše takmer všetky členské štáty aktívne spolupracujú s vyšetrovacími orgánmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a justičnými orgánmi na úrovni EÚ, najmä s úradom OLAF a s EPPO.

⁽⁴⁰⁾ Bulharsko, Česko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Fínsko a Švédsko.

⁽⁴¹⁾ Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Rakúsko, Portugalsko, Slovinsko a Slovensko.

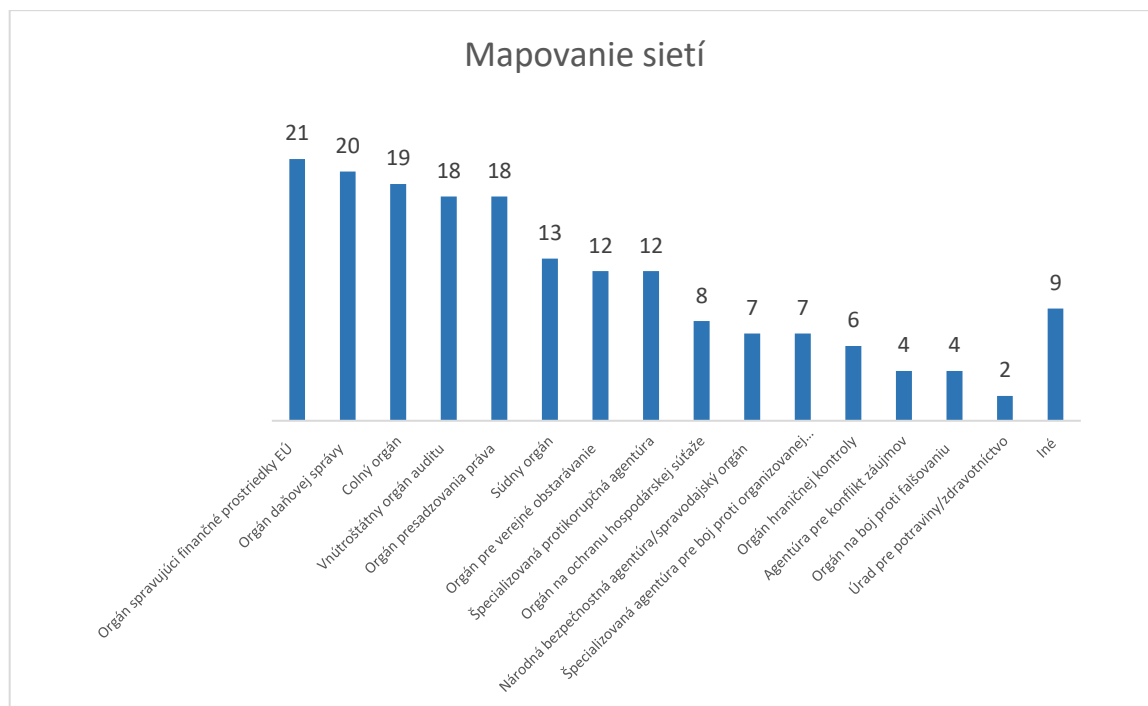
⁽⁴²⁾ Česko, Nemecko, Chorvátsko, Cyprus, Holandsko, Poľsko, Rumunsko, Fínsko a Švédsko.

⁽⁴³⁾ Nemecko, Taliansko, Poľsko a Rumunsko.

⁽⁴⁴⁾ Belgicko, Bulharsko, Česko, Dánsko, Estónsko, Španielsko, Francúzsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Rakúsko, Portugalsko, Slovinsko Fínsko a Švédsko.

⁽⁴⁵⁾ Bulharsko, Česko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Fínsko a Švédsko. Vo vývoji: Belgicko, Írsko, Litva a Holandsko.

Obrázok 5: Mapovanie sietí na boj proti podvodom

Väčšina členských štátov ⁽⁴⁶⁾ má dostatočný počet pracovníkov v rámci svojej vnútroštátnej štruktúry koordinovania boja proti podvodom. Väčšina členských štátov však uvádza, že treba zlepšiť úroveň odborných znalostí pracovníkov.

4. BOJ PROTI NEZROVNALOSTIAM, PODVODOM, KORUPCII A KONFLIKTU ZÁUJMOV POŠKODZUJÚCIM ROZPOČET EÚ

4.1. Všeobecný prehľad

Z operačného hľadiska sú ochranou finančných záujmov EÚ pred podvodmi, nezrovnosťami a inými nezákonnými činnosťami poverené vnútroštátne orgány, úrad OLAF a EPPO.

V roku 2023 bolo oznámených celkovo 13 563 podvodných a nepodvodných nezrovnalostí v hodnote 1,90 miliardy EUR ⁽⁴⁷⁾. V porovnaní s rokom 2022 sa zaznamenal mierny nárast oznámených nezrovnalostí (+2,3 %) a súvisiacich neoprávnených finančných súm (+4,6 %).

Počet podvodných nezrovnalostí oznámených vnútroštátnymi orgánmi Komisiou prostredníctvom systému IMS zostal relatívne stabilný počas posledných piatich rokov a v roku 2023 bol 1 030 (– 9,5 % v porovnaní s rokom 2022). Finančné sumy spojené s týmito prípadmi sa líšili viac vzhľadom na obmedzený počet jednotlivých prípadov s vysokým finančným vplyvom, pričom v roku 2023 sa zvýšili na 585,8 milióna EUR (+ 103 % v porovnaní s rokom 2022).

Počet a finančný vplyv oznámených nepodvodných nezrovnalostí dosiahol v roku 2023 vrchol po tom, ako počas posledných piatich rokov zaznamenával rastúci trend, a to 12 533 nezrovnalostí (+ 3,5 % v porovnaní s rokom 2022) vo finančnej sume 1,31 miliardy EUR (– 14 %).

⁽⁴⁶⁾ Primeraný počet pracovníkov s potrebnými odbornými znalosťami: Bulharsko, Česko, Dánsko, Nemecko, Grécko, Taliansko, Maďarsko, Rakúsko a Slovinsko. Potreba zvýšiť počet pracovníkov: Estónsko, Španielsko, Francúzsko, Cyprus, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Fínsko a Švédsko.

⁽⁴⁷⁾ Členské štáty a krajiny mimo EÚ oznámili v systéme IMS nezrovnalosti v súvislosti s výdavkami a v systéme OWNRES v súvislosti s TVZ. Nezrovnalosti súvisiace s priamym riadením boli získané z účtovného systému Komisie ABAC.

Obrázok 6: Oznamené nezrovnalosti a súvisiace finančné sumy – 2019 – 2023; nezrovnalosti a súvisiace finančné sumy podľa rozpočtovej oblasti – 2023

4.1.1. Vyšetrenia úradu OLAF

Úrad OLAF v roku 2023 uzavrel vyšetrenia v 265 prípadoch a vydal 309 odporúčaní, z toho 185 finančných, pričom odporučil vymáhanie celkovej sumy 1 043,8 milióna EUR a zabránil neoprávnenému vyplateniu finančných prostriedkov vo výške 209,4 milióna EUR⁽⁴⁸⁾. V rovnakom období bolo začatých 190 nových vyšetrení, z toho 26 (14 %) sa týkalo vlastných zdrojov a 2 (1 %) nezákonného obchodu, 85 (45 %) zdieľaného riadenia a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, 23 (12 %) nepriameho riadenia a 39 (21 %) priameho riadenia. sa Začalo sa 18 (9 %) vyšetrení v súvislosti s vnútornými záležitosťami⁽⁴⁹⁾.

Úrad OLAF vyšetroval údajné prípady a prípady kolúzie, manipulácie v postupoch verejného obstarávania, konfliktov záujmov, predražených faktúr, vyhýbania sa plateniu cla, pašovania a falšovania. Jedným z nastupujúcich trendov, ktorý bol veľmi viditeľný v roku 2023, je využívanie porušení správneho práva, predovšetkým v umelo vytvorených cezhraničných situáciách, s cieľom podvodu na rozpočte EÚ bez toho, aby došlo k odhaleniu. Trendom, ktorý pokračoval v raste v roku 2023, boli zložité podvody, ku ktorým dochádza na internete a vo viacerých jurisdikciách.

⁽⁴⁸⁾ Údaje uvedené v tomto oddiele sú zahrnuté do [výročnej správy OLAF za rok 2023](#).

⁽⁴⁹⁾ Súčet vyšetrení začatých za každú rozpočtovú oblasť je vyšší ako celkový počet vyšetrení začatých v roku 2023 (190), keďže vyšetrenie sa môže vzťahovať na viac než jednu oblasť.

4.1.2. Vyšetovania EPPO

EPPO v roku 2023 začala 1 371 vyšetovaní s odhadovanou škodou vo výške 12,28 miliardy EUR⁽⁵⁰⁾. Na konci roka 2023 EPPO viedla 1 927 aktívnych vyšetovaní s odhadovanou škodou vo výške 19,27 miliardy EUR, z čoho takmer 60 % (11,50 miliardy EUR) súviselo s 339 vyšetovaniami týkajúcimi sa DPH. Pokiaľ ide o dotknuté finančné záujmy EÚ, do rozpočtu EÚ patrí len malý podiel (0,3 %) finančných súm súvisiacich s DPH⁽⁵¹⁾. 1 349 vyšetovaní bolo spojených s podvodmi týkajúcimi sa výdavkov s odhadovanou finančnou škodou 7,24 miliardy EUR. Z nich sa 233 vyšetovaní týkalo programov obnovy a odolnosti s odhadovanou finančnou škodou 1,86 miliardy EUR.

Spomedzi typológií identifikovaných pri týchto prebiehajúcich vyšetovaníach sa 1 486 trestných činov (33,9 % z celkového počtu) týka podvodu s výdavkami nesúvisiacimi s verejným obstarávaním, 379 (8,6 %) podvodu s výdavkami súvisiacimi s verejným obstarávaním, 131 (3 %) sa týka korupcie, 72 (1,6 %) zneužitia, 226 (5,2 %) prania špinavých peňazí, 405 (9,2 %) podvodu v oblasti príjmov nepochádzajúcich z DPH a 873 (19,9 %) podvodu v oblasti príjmov z DPH.

4.2. Príjmy – Tradičné vlastné zdroje⁽⁵²⁾

V roku 2023 bol počet **podvodných a nepodvodných nezrovnalostí** (5 118) týkajúcich sa tradičných vlastných zdrojov (TVZ) o **10 % vyšší** než priemerný počet nezrovnalostí oznámených v posledných piatich rokoch. Celková odhadovaná a zistená **súvisiaca suma sa znížila o 12 %** na 478 miliónov EUR. Počet podvodných nezrovnalostí sa znížil o 27 %, zatiaľ čo počet nepodvodných nezrovnalostí sa zvýšil o 15 % v porovnaní s päťročným priemerom za roky 2019 – 2023. Súvisiaca odhadovaná a zistená suma týkajúca sa podvodných prípadov sa znížila o 54 % a suma týkajúca sa nepodvodných prípadov o menej než 1 % v porovnaní s uvedeným päťročným obdobím.

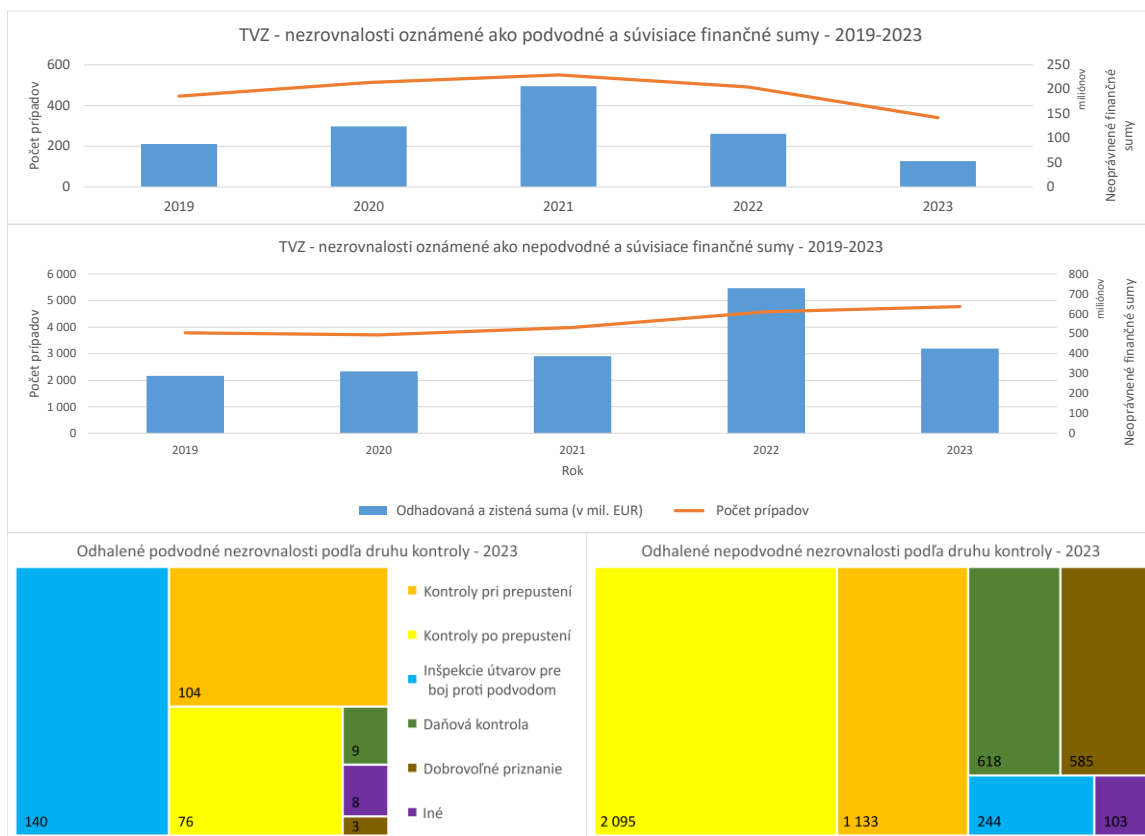
Jedným z hlavných *modus operandi* pri podvodných prípadoch naďalej zostáva pašovanie, zatiaľ čo pri nepodvodných prípadoch najčastejšie ide o nesprávne zatriedenie/nesprávny opis tovaru. Z peňažného hľadiska sa väčšina prípadov oznámených v roku 2023 týka **nesprávnej hodnoty tovaru** (1 157 prípadov v súvisiacej sume 165 miliónov EUR). Najviac postihnutým tovarom z hľadiska počtu prípadov a hodnoty naďalej zostáva **textil a obuv**. Hlavnými tromi krajinami pôvodu tovaru, ktorého sa nezrovnalosti týkali, naďalej zostávajú **Čína, Spojené štáty americké a Vietnam**.

⁽⁵⁰⁾ Údaje uvedené v tomto oddiele sú zahrnuté do [výročnej správy EPPO za rok 2023](#).

⁽⁵¹⁾ V období 2021 – 2027 sa na [základ DPH](#) každého členského štátu uplatňuje jednotná sadzba výberu vo výške 0,3 %.

⁽⁵²⁾ Podrobná analýza nezrovnalostí oznámených členskými štátmi v súvislosti s TVZ sa uvádza v dokumente Štatistické hodnotenie nezrovnalostí oznámených v oblasti vlastných zdrojov, prírodných zdrojov, politiky súdržnosti, predstupovej pomoci, ako aj priamych výdavkov v roku 2023, ktorý je pripojený k tejto správe, oddiel 2.

Obrázok 7: Nezrovnalosti odhalené a oznámené v oblasti TVZ a odhaľovanie podľa druhu kontroly

Rámček 3: Odhaľovanie podvodov a nezrovnalostí v oblasti TVZ

Colným režimom, ktorého sa nezrovnalosti najviac týkajú, je naďalej **prepustenie do voľného obehu** (4 236 prípadov s celkovou odhadovanou a zistenou sumou 397 miliónov EUR, čo bez ohľadu na to, či ide o podvodné alebo nepodvodné nezrovnalosti, predstavuje 83 % všetkých prípadov a súm oznámených za rok 2023).

V roku 2023 zohrávali kľúčovú úlohu pri odhaľovaní podvodných prípadov **inšpekcie vnútroštátnych útvarov pre boj proti podvodom** (41 % prípadov a 61 % súm) spolu s kontrolami pri colnom prepustení a kontrolami po prepustení. Nepodvodné prípady sa odhaľovali predovšetkým pri **kontrolách po prepustení** (44 % prípadov s 34 % súm), hoci iné metódy odhaľovania, ako sú kontroly pri prepustení a daňové kontroly, boli takisto úspešné.

Trinásť členských štátov oznámilo 87 prípadov **pašovaných cigariet**, pričom odhadovaná suma súvisiacich TVZ dosiahla takmer 13 miliónov EUR. Najvyšší počet prípadov oznámila v roku 2023 **Litva** (23) a najvyššiu sumu TVZ oznámilo **Belgicko** (spolu 3,8 milióna EUR). V porovnaní s rokom 2022 11 členských štátov stále vykazovalo⁽⁵³⁾ prípady pašovania, pričom dva členské štáty⁽⁵⁴⁾ sa opäť dostali do štatistiky. Môže to naznačovať možný presun podvodov alebo trás pašovania cigariet do iných členských štátov.

Rámček 4: Spoločné colné operácie

Spoločné colné operácie sú cieľové akcie s obmedzeným trvaním, ktorých zámerom je bojovať proti podvodom a pašovaniu citlivého tovaru v konkrétnych rizikových oblastiach, resp. na určených obchodných trasách. Úrad OLAF v roku 2023 zorganizoval alebo podporil

⁽⁵³⁾ Belgicko, Bulharsko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko a Rumunsko.

⁽⁵⁴⁾ Slovensko a Fínsko.

13 spoločných colných operácií týkajúcich sa celého spektra cieľov: od boja proti pašovaniu tabaku, cez nezákonnú prepravu odpadu, falšované onkologické lieky a hormonálne látky a onkologické lieky a hormonálne látky podradnej kvality, falšované potraviny a nápoje, falšované a/alebo nebezpečné hračky až po odhaľovanie podhodnotenia tovaru a pašovanie chránených druhov⁽⁵⁵⁾ voľne žijúcich živočíchov a rastlín⁽⁵⁶⁾.

4.3. Výdavky

Tento oddiel sa vzťahuje na výdavkové oblasti týkajúce sa zdieľaného, nepriameho a priameho riadenia. Prvé dve vychádzajú z analýzy podvodných a nepodvodných nezrovnalostí oznámených prostredníctvom systému IMS a posledná výdavková oblasť z údajov získaných z účtovného systému Komisie ABAC.

4.3.1. Poľnohospodárstvo⁽⁵⁷⁾

Počas obdobia 2019 – 2023 sa zvýšil počet nezrovnalostí (podvodných aj nepodvodných) oznámených členskými štátmi v oblasti **rozvoja vidieka**, čo bolo spôsobené najmä rastúcou mierou odhaľovania počas programového obdobia 2014 – 2020. Podvodné nezrovnalosti v rámci **podpory poľnohospodárstva** dosiahli vrchol v roku 2022, keď bol ich počet ovplyvnený jedným členským štátom, ktorý oznámil mnoho malých vzájomne prepojených prípadov. Neoprávnené finančné sumy, ktorých sa týkajú nepodvodné nezrovnalosti v oblasti trhových opatrení, výrazne kolísali, najmä z dôvodu prípadov týkajúcich sa vysokých súm.

Miera odhaľovania v oblasti rozvoja vidieka bola oveľa vyššia než v oblasti podpory poľnohospodárstva. Jedna časť podpory poľnohospodárstva, konkrétne trhové opatrenia, mala však najvyšší podiel na miere odhaľovania. Odhaľovanie nezrovnalostí, najmä podvodov, sa sústredilo v niekoľkých členských štátoch.

Počas obdobia 2019 – 2023 sa podvodné nezrovnalosti často týkali **falšovania žiadosti o pomoc alebo listinných dôkazov**. V prípade trhových opatrení a rozvoja vidieka boli takisto významné porušenia týkajúce sa **vykonávania opatrení**, čím sa potvrdili spôsoby a riziká, ktoré boli zmienené už v predchádzajúcich správach⁽⁵⁸⁾.

⁽⁵⁵⁾ Podľa Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

⁽⁵⁶⁾ Pozri výročnú správu úradu OLAF za rok 2023.

⁽⁵⁷⁾ Podrobná analýza nezrovnalostí oznámených členskými štátmi v súvislosti s poľnohospodárstvom sa uvádza v dokumente Štatistické hodnotenie nezrovnalostí oznámených v oblasti vlastných zdrojov, prírodných zdrojov, politiky súdržnosti, predvstupovej pomoci, ako aj priamych výdavkov v roku 2023, ktorý je pripojený k tejto správe, oddiel 3.

⁽⁵⁸⁾ Pozri rámček 3 v [oddiele 4.3.1](#) správy o ochrane finančných záujmov z roku 2022.

Obrázok 8: Oznámené nezrovnalosti v SPP podľa druhu výdavkov (⁵⁹) a trvania nezrovnalostí (od začiatku neregulárneho konania až do uzavretia prípadu)

FDR a IDR podľa druhu výdavkov - 2019-2023

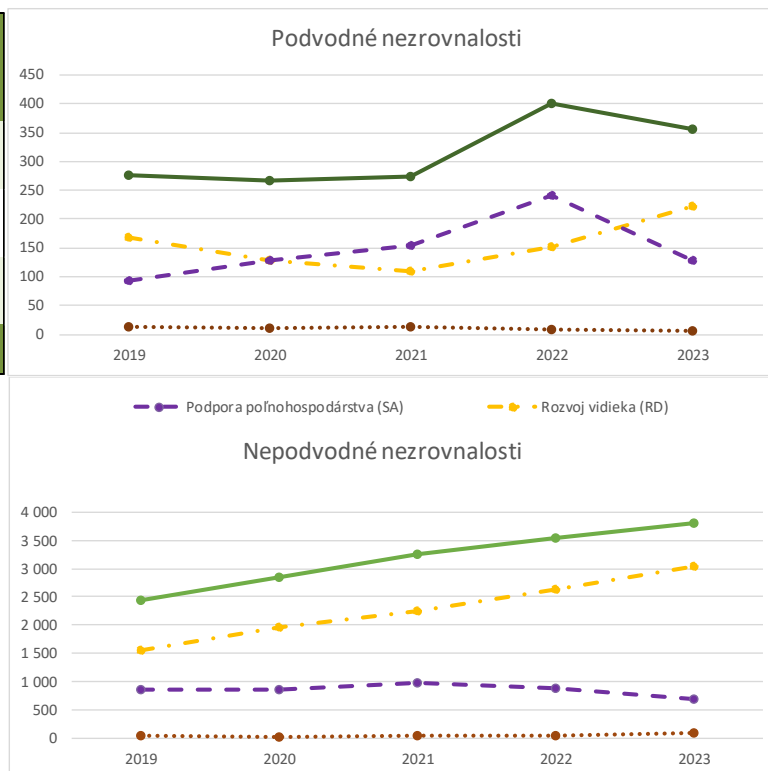
FDR	Druh výdavku	IDR
0,02 %	Priame platby	0,05 %
0,13 %	Zásah na poľnohospodárskych trhoch	0,30 %
0,11 %	Rozvoj vidieka	0,71 %
0,05 %	SPP celkom	0,33 %

Primerný čas od začatia neregulárneho konania až do uzavretia prípadu

**Podvodné nezrovnalosti:
8 rokov a 7 mesiacov**

**Nepodvodné nezrovnalosti:
5 rokov a 11 mesiacov**

Oznámené nezrovnalosti 2019-23 podľa druhu podpory

Rámček 5 – Odhaľovanie podvodov a nezrovnalostí v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky

Miera odhaľovania v oblasti rozvoja vidieka bola oveľa vyššia než v oblasti podpory poľnohospodárstva. Jedna časť podpory poľnohospodárstva, konkrétne trhové opatrenia, mala však najvyšší podiel na miere odhaľovania. Odhaľovanie nezrovnalostí, najmä podvodov, sa sústredilo v niekoľkých členských štátoch.

Počas obdobia 2019 – 2023 **analýza rizík** stále len okrajovo prispievala k odhaľovaniu podvodov v oblasti rozvoja vidieka a priamych platieb poľnohospodárom, pričom sa zdá, že významnejšiu úlohu zohrávala v oblasti trhových opatrení (ale len v prípade, že kontrolné činnosti skutočne vychádzali z analýzy rizík). Aj podiel podvodov odhalených na základe **tipov od informátorov** a oznamovateľov bol nízky s výnimkou trhových opatrení, v prípade ktorých dosiahol 11 %. Tento údaj však môže kolísať, keďže vychádza z veľmi malého počtu prípadov. K odhaleniu podvodu nikdy nedošlo po uverejnení informácií v **médiách**.

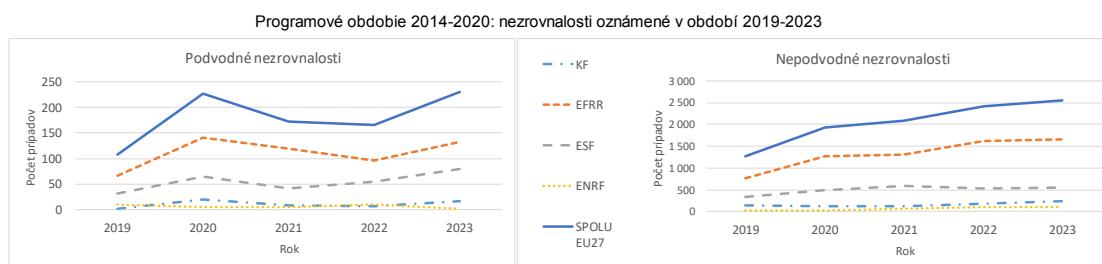
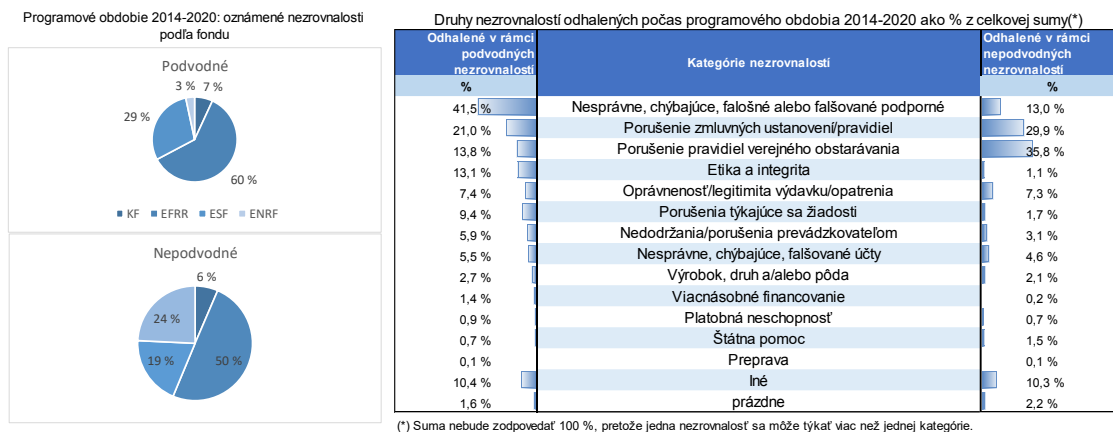
Podозrenie z podvodu existovalo v prípade 10 % nezrovnalostí oznámených počas obdobia 2014 – 2023 (výskyt podvodov). Len pri 16 % nezrovnalostí s podozrením z podvodu sa podozrenie následne potvrdilo ako zistený podvod a pri 11 % sa podozrenie z podvodu zamietlo. Rozdiely medzi členskými štátmi sú významné a sú predmetom prebiehajúceho skúmania.

⁽⁵⁹⁾ Miera odhaľovania podvodov (FDR) sa vypočíta ako percentuálny podiel neoprávnených finančných súm, ktorých sa týkajú podvodné nezrovnalosti, z celkových platieb. Miera odhaľovania nezrovnalostí (IDR) sa vypočíta ako percentuálny podiel neoprávnených finančných súm, ktorých sa týkajú nepodvodné nezrovnalosti, z celkových platieb.

4.3.2. Politika súdržnosti ⁽⁶⁰⁾

Počty a finančné sumy **nepodvodných nezrovnalostí**, ktoré boli oznámené za programové obdobie 2014 – 2020, sú **oveľa nižšie** než tých, ktoré boli oznámené počas prvých desiatich rokov vykonávania programového obdobia 2007 – 2013. Týka sa to všetkých fondov a väčšiny členských štátov ⁽⁶¹⁾. Hoci sú oveľa nižšie, v poslednom čase vzniká rozdiel aj v prípade počtu nezrovnalostí oznámených ako podvodné.

Obrázok 9: Zameranie na programové obdobie 2014 – 2020 – oznámené nezrovnalosti podľa fondu a typológie

Pokiaľ ide o podvody, najčastejšie sa vyskytujúci **druh porušení** sa týkal **podporných dokladov**. Vysokých finančných súm sa týkali prípady podvodných nezrovnalostí, keď došlo k porušeniu **zmluvných ustanovení/pravidiel**, ktoré často spočívalo v neúplnom vykonaní alebo nevykonaní financovaného opatrenia. Medzi najčastejšie oznamované **nepodvodné** nezrovnalosti patrilo porušenie **pravidiel verejného obstarávania**. Pokiaľ ide o počet porušení odhalených v súvislosti s verejným obstarávaním, podiel podvodných prípadov je nízky (4 %).

Väčšina podvodných porušení voči **etike a integrite** súvisela s konfliktmi záujmov (približne 70 %) a približne 23 % súviselo s korupciou/úplatkárstvom ⁽⁶²⁾.

Rámček 6 – Odhaľovanie podvodov a nezrovnalostí v oblasti politiky súdržnosti

Počas obdobia 2019 – 2023 **analýza rizík** stále len **okrajovo** prispievala k **odhaľovaniu podvodov**, zatiaľ čo **občianska spoločnosť** (vrátane tipov od informátorov, oznamovateľov alebo informácií uverejnených v médiách) celkovo zohrávala **väčšiu úlohu** v porovnaní

⁽⁶⁰⁾ Podrobná analýza nezrovnalostí oznámených členskými štátmi v súvislosti s politikou súdržnosti sa uvádza v dokumente Štatistické hodnotenie nezrovnalostí oznámených v oblasti vlastných zdrojov, prírodných zdrojov, politiky súdržnosti, predstupovej pomoci, ako aj priamych výdavkov v roku 2023, ktorý je pripojený k tejto správe, oddiel 4.

⁽⁶¹⁾ Híbková analýza tohto trendu bola uverejnená v [správe o ochrane finančných záujmov za rok 2021](#), rámček 17, s. 38.

⁽⁶²⁾ Pozri aj [oddiel 4.4](#).

s predchádzajúcimi piatimi rokmi. Pokiaľ ide o **nepodvodné nezrovnalosti, riziková analýza ani informácie od občianskej spoločnosti** nehrali významnú úlohu pri odhaľovaní.

Miera odhaľovania podvodov ⁽⁶³⁾ za programové obdobie 2014 – 2020 dosiahla 0,53 %, čo je podobná úroveň ako za programové obdobie 2007 – 2013. **Miera odhaľovania nezrovnalostí** ⁽⁶⁴⁾ bola 0,67 %, čo je oveľa menej ako miera zaznamenaná za programové obdobie 2007 – 2013 (2,5 %). **Rozdiely medzi členskými štátmi** sú významné a sú predmetom prebiehajúceho skúmania.

4.3.3. Ostatné rozpočtové oblasti ⁽⁶⁵⁾

Niekoľkými fondmi vykonávanými v rámci zdieľaného riadenia sa podporujú **iné vnútorné politiky**, ako sú napríklad iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí ⁽⁶⁶⁾, Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD), Fond pre vnútornú bezpečnosť, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a Fond pre azyl, migráciu a integráciu. Počas obdobia viacročného finančného rámca 2014 – 2020 bolo oznámených 289 nezrovnalostí (z nich 33 bolo oznámených ako podvodné), ktoré boli spojené s neoprávnenými finančnými sumami vo výške 52 miliónov EUR (z toho 8,2 milióna EUR súviselo s podvodnými nezrovnalosťami, ktoré sa týkali najmä fondu FEAD). Z uvedeného počtu bolo 44 nezrovnalostí oznámených v roku 2023 s celkovou neoprávnenou finančnou sumou 19,71 milióna EUR.

Nástroj predvstupovej pomoci (IPA) je prostriedkom, ktorým EÚ podporuje reformy v regióne rozširovania finančnou a technickou pomocou od roku 2007. Nezrovnalosti oznámené krajinami, ktoré sú prijímateľmi pomoci, počas obdobia 2019 – 2023 v súvislosti s predvstupovou pomocou sa týkali najmä finančných prostriedkov rozdelených v rámci nástroja predvstupovej pomoci I (IPA I) na roky 2007 – 2013 a nástroja predvstupovej pomoci II (IPA II) na roky 2014 – 2020. Finančné sumy spojené s podvodnými nezrovnalosťami dosiahli v roku 2023 vrchol vo výške približne 19 miliónov EUR, a to najmä z dôvodu jednej nezrovnalosti oznámenej Turekom v súvislosti so zložkou regionálny rozvoj. Počet oznámených nepodvodných nezrovnalostí sa v roku 2022 výrazne zvýšil a v roku 2023 zostal vysoký ⁽⁶⁷⁾. Celkovo bola polovica oznámených nezrovnalostí v období 2019 – 2023 spojená sa sumou menej než 10 000 EUR ⁽⁶⁸⁾.

Rámček 7 – Rizikové oblasti v rámci predvstupovej pomoci

Väčšina nezrovnalostí (viac než 70 %) v oblasti nástroja IPA II sa týka **zložky rozvoj vidieka**. Podvodné nezrovnalosti sa týkajú najmä falšovania podporných dokladov alebo účtov. V prípade tejto zložky súvisia najmä s projektmi na výrobu medu a poľnohospodárskych plodín. Pokiaľ ide

⁽⁶³⁾ Pozri poznámku pod čiarou 59.

⁽⁶⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou 59.

⁽⁶⁵⁾ Podrobná analýza nezrovnalostí oznámených členskými štátmi v súvislosti s predvstupovou pomocou a priamym riadením sa uvádza v dokumente Štatistické hodnotenie nezrovnalostí oznámených v oblasti vlastných zdrojov, prírodných zdrojov, politiky súdržnosti, predvstupovej pomoci, ako aj priamych výdavkov v roku 2023, ktorý je pripojený k tejto správe, oddiely 5 a 6.

⁽⁶⁶⁾ Vo viacročnom finančnom rámci 2021 – 2027 je táto iniciatíva súčasťou európskych štrukturálnych a investičných fondov.

⁽⁶⁷⁾ V správe o ochrane finančných záujmov za rok 2022 bola celková finančná suma 79,70 milióna EUR vykázaná ako suma ovplyvnená nezrovnalosťami. Táto suma je do veľkej miery spojená s nezrovnalosťami oznámenými Albánskom v celkovej neoprávnenej finančnej sume 33,53 milióna EUR. Táto suma však bola spôsobená určitými chybami albánskych orgánov pri podávaní správ, ktoré boli spojené s nesprávnym použitím národných mien namiesto eura. Revidovaná neoprávnená finančná suma oznámená Albánskom za rok 2022 je 2,89 milióna EUR.

⁽⁶⁸⁾ Hoci finančný limit pre vykazovanie v rámci zdieľaného riadenia je 10 000 EUR, v prípade predvstupovej pomoci neexistuje žiaden finančný limit.

o nepodvodné nezrovnalosti, často sa opakujú projekty súvisiace s nadobudnutím vybavenia (napr. traktorov).

Podvodné nezrovnalosti v iných zložkách sa týkajú najmä projektov na podporu občianskej spoločnosti alebo dopravy.

Počet podvodných aj nepodvodných nezrovnalostí týkajúcich sa výdavkov vyplatených v rámci **priameho riadenia** zostal v období 2019 – 2023 pomerne stabilný. Viac než 88 % nezrovnalostí identifikovaných ako potenciálne podvodné sa **odhalilo po vyšetrovaniach úradu OLAF**.

4.4. Organizovaná trestná činnosť, korupcia a konflikty záujmov

Informácie o **činnosti organizovaného zločinu** proti finančným záujmom EÚ sú k dispozícii vo výročnej správe EPPO. Uvádza sa v nej, že v rámci jej prebiehajúcich vyšetrovaní sa do konca roka 2023 vyšetrilo 209 trestných činov týkajúcich sa zločineckých organizácií so zameraním na ochranu finančných záujmov.

V súvislosti s **prípadi korupcie** EPPO až do konca roka 2023 oznámila 131 vyšetrených trestných činov⁽⁶⁹⁾. V rokoch 2019 – 2023 11 krajín oznámilo Komisii prostredníctvom systému IMS 65 prípadov, pričom šesť sa týkalo poľnohospodárstva, 56 súdržnosti a tri sa týkali predvstupovej pomoci. Oznámené neoprávnené finančné sumy spojené s takýmito prípadmi dosahujú približne 50,5 milióna EUR.

V tom istom období sa prostredníctvom systému IMS oznámilo 419 prípadov súvisiacich s **konfliktmi záujmov** (85 % sa týkalo súdržnosti, 7 % poľnohospodárstva a 8 % predvstupovej pomoci) v hodnote približne 112 miliónov EUR. Z analýzy takýchto nezrovnalostí vyplýva, že oznámené konflikty záujmov sa týkajú najmä väzieb medzi príjemcami finančných prostriedkov a ich dodávateľmi a subdodávateľmi, pričom sú založené na konkrétnych porušeníach vnútroštátnych pravidiel.

⁽⁶⁹⁾ To predstavuje 3 % trestných činov vyšetrovaných EPPO. Pozri [oddiel 4.1.2](#).

5. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Rozpočet EÚ sa používa na financovanie a plnenie priorít politík EÚ. Spájaním zdrojov a jednotnosťou pri riešení spoločných výziev, ktorým EÚ čelí, vytvára rozpočet EÚ pridanú hodnotu, posilňuje hospodárstvo Európy a jej geopolitické postavenie.

V posledných rokoch sa rozpočet EÚ stal ešte výraznejším vyjadrením solidarity, keďže slúžil ako hlavný nástroj EÚ v reakcii na krízu. Pomáha riešiť najväčšie výzvy, ktorým EÚ čelí, vrátane pandémie koronavírusu, vojny na Ukrajine, riešenia zmeny klímy a budovania strategickej nezávislosti Európy, ako aj zabezpečenia energetickej nezávislosti.

Ochranou týchto zdrojov pred podvodmi a nezrovnalosťami sa zabezpečuje, aby dosiahli svoj plný potenciál a zamýšľané ciele.

EÚ na dosiahnutie tohto cieľa postupne vybuďovala zložitú a sofistikovanú štruktúru v oblasti boja proti podvodom s viacerými vrstvami ochrany na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ. Priebežné opatrenia prijímané kontrolnými a vyšetrovacími orgánmi na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni viedli k odhaleniu a trestnému stíhaniu významného počtu pokusov o spreneveru rozpočtu EÚ. Represívny aspekt boja proti podvodom je však len jednou stranou mince a Komisia neustále zdôrazňuje význam predchádzania podvodom.

Keďže situácia v oblasti podvodov sa neustále vyvíja a vznikajú nové výzvy, reakciu treba nepretržite prispôbovať. V tejto súvislosti sú kľúčové tri prvky: vedomosti, nástroje a štruktúry riadenia v oblasti boja proti podvodom.

5.1. Budovanie vedomostí v oblasti boja proti podvodom na základe úplných, spoľahlivých a aktuálnych údajov

Komisia v predchádzajúcich správach opakovane zdôrazňovala potrebu úplných, spoľahlivých a včasných údajov o podvodoch a nezrovnalostiach. Tieto informácie sú základom vedomostí potrebných na účinnejší boj proti podvodom a v konečnom dôsledku zlepšujú predchádzanie podvodom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie a trestné stíhanie. Hoci sa **kvalita údajov** neustále zlepšuje, z analýzy uskutočnenej tento rok opäť vyplýva, že sú **potrebné ďalšie opatrenia**. Ako sa zdôrazňuje v oddiele 1.2, vyšetrovania podvodov orgánmi EÚ možno oznámiť len vtedy, ak sa s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zdieľajú potrebné informácie. Niektoré z prípadov vyšetrovaných EPPO a úradom OLAF sú už zahrnuté do údajov podrobne uvedených v tejto správe. Komisia sa snaží zabezpečiť, aby systémy podávania správ dokázali riadne zachytiť všetky informácie potrebné na identifikovanie prípadov, ktoré vyšetrujú. Keď budú tieto informácie plne k dispozícii, bude možné posúdiť, či dochádza k zmene trendov spojených s odhaľovaním podvodov alebo či sú v súlade s výsledkami vnútroštátnych vyšetrovacích orgánov, ktoré v priebehu rokov oznámili v oblasti boja proti podvodom.

Odporúčanie 1: Zlepšiť oznamovanie podozrenia z podvodu a následné činnosti

Oznamovanie podozrenia z podvodu a následné činnosti možno ešte podstatne zlepšiť. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa oznámené prípady podozrenia z podvodu včas aktualizovali s použitím spoľahlivých a úplných informácií a údajov. Nevyhnutnými predpokladmi pre účinné následné činnosti je v tejto súvislosti zriadenie vhodných kanálov komunikácie s orgánmi presadzovania práva a útvarmi činnými v trestnom konaní, ako aj výmena informácie s vyšetrovacími orgánmi a včasné oznamovanie.

Úplné oznamovanie takisto znamená, že vnútroštátne orgány oznamujú nezrovnalosti a podvody odhalené útvarmi auditu Komisie, Európskym dvorom auditorov, úradom OLAF a EPPO hneď, ako sú potrebné informácie k dispozícii.

5.2. Lepšie nástroje: urýchlenie digitalizácie v oblasti boja proti podvodom

Digitalizácia v oblasti boja proti podvodom je jednou z kľúčových tém revidovaného akčného plánu, ktorý je priložený k stratégii Komisie pre boj proti podvodom. Prostredníctvom tejto a predchádzajúcich správ o ochrane finančných záujmov Komisia poskytla informácie o opatreniach EÚ a vnútroštátnych opatreniach s cieľom digitalizovať boj proti podvodom, z čoho vyplýva, že existuje pozitívna dynamika s cieľom zabezpečiť, aby boj proti podvodom držal krok s najnovším technologickým vývojom.

V tomto okamihu sa však tento proces musí urýchliť, pričom vývoj nových alebo existujúcich IT nástrojov by mal zodpovedať ich zvýšenému využívaniu na efektívnejší boj proti podvodom vo všetkých oblastiach rozpočtu, ktorý plnia členské štáty. Komisia bude súbežne pokračovať vo vykonávaní osobitných opatrení uvedených v revidovanom akčnom pláne, ktorý je priložený k stratégii Komisie pre boj proti podvodom.

Odporúčanie 2: Urýchlenie digitalizácie v oblasti boja proti podvodom

Digitalizácia v oblasti boja proti podvodom sa musí stať jadrom stratégií pre boj proti podvodom. Keďže podvodníci čoraz častejšie využívajú a zneužívajú nové technológie na páchanie trestných činov, štruktúra EÚ v oblasti boja proti podvodom sa musí vyrovnáť s touto výzvou, aby bola schopná predchádzať podvodom, odhaľovať ich a vyšetrovať.

Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa digitalizácia v oblasti boja proti podvodom stala súčasťou ich strategického prístupu k boju proti podvodom.

Členské štáty by mali začať prípravu na ďalšiu fázu vývoja nástroja Komisie na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizika. Od všetkých členských štátov sa bude vyžadovať, aby od budúceho viacročného finančného rámca vkladali do nástroja údaje. V rámci takýchto príprav by sa mohlo otestovať automatizované vkladanie požadovaných údajov a interoperabilita s vnútroštátnymi systémami.

5.3. Rozvoj riadenia štruktúry v oblasti boja proti podvodom

Komisia víta pokrok dosiahnutý vo všetkých členských štátoch s cieľom vybudovať účinné riadenie v oblasti boja proti podvodom a vyvinúť strategické prístupy k boju proti podvodom na vnútroštátnej, regionálnej alebo odvetvovej úrovni. Zriadenie špecifických sietí, ktoré združujú vnútroštátnych hráčov v oblasti boja proti podvodom, vytvára základy na výmenu osvedčených postupov, vedomostí, skúseností a odborných znalostí tým najefektívnejším spôsobom.

Tieto siete vytvárajú ideálne podmienky na rozvoj silných stratégií pre boj proti podvodom na základe vyčerpávajúcich posúdení rizika podvodov. Môžu sa použiť ako pomoc pri správnom identifikovaní nedostatkov a hrozieb, navrhovaní účinných zmierňovacích opatrení, vymedzovaní konkrétnych cieľov a prijímaní včasných nápravných opatrení v prípade náhlych zmien v prostredí boja proti podvodom.

Odporúčanie 2: Posilnenie riadenia v oblasti boja proti podvodom v členských štátoch

Od členských štátov sa požaduje, aby ďalej posilňovali svoje štruktúry riadenia v oblasti boja proti podvodom a zabezpečili, aby zahŕňali všetkých relevantných hráčov.

Kľúčovú úlohu na úrovni členského štátu pritom zohráva prijatie všetkých potrebných stratégií pre boj proti podvodom, ideálne na vnútroštátnej úrovni (prijatím národnej stratégie pre boj proti podvodom).

V Bruseli 25. 7. 2024
COM(2024) 318 final

ANNEXES 1 to 2

PRÍLOHY

k

SPRÁVE KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

35. výročná správa o ochrane finančných záujmov Európskej únie a boji proti podvodom – 2023

{SWD(2024) 187 final} - {SWD(2024) 188 final} - {SWD(2024) 189 final} -
{SWD(2024) 190 final} - {SWD(2024) 191 final} - {SWD(2024) 192 final} -
{SWD(2024) 193 final}

Príloha 1 – Nezrovnalosti oznámené ako podvodné v roku 2023¹

Počet nezrovnalostí oznámených ako podvodné je ukazovateľom výsledkov úsilia členských štátov v boji proti podvodom a inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy EÚ. Preto by sa tieto údaje nemali interpretovať ako úroveň podvodov na území členských štátov. Príloha k správe o ochrane finančných záujmov nezahŕňa tretie krajiny (predvstupové obdobie), Spojené kráľovstvo a priame výdavky.

Členské štáty	Poľnohospodárstvo		Vnútročné politiky		Politika súdržnosti a rybárska politika		Predvstupová pomoc a susedstvo (*)		CELKOVÉ VÝDAVKY		PRÍJMY	
	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR
Belgique/België					1	28 444			1	28 444	38	9 970 067
Bulgaria	4	545 239			4	201 798			8	747 037	16	922 416
Česká republika	1	11 618	14	22 822	59	21 573 274			74	21 607 714		
Danmark	11	478 050							11	478 050		
Deutschland	13	1 034 276			18	3 168 721			31	4 202 997	18	1 898 013
Eesti	34	3 527 724			6	1 097 903			40	4 625 627	9	279 506
Éire/Ireland									0	0		
Ellada	6	1 147 540			11	753 237			17	1 900 777	13	5 186 997
España	11	1 816 048			10	6 580 429			21	8 396 477	33	4 506 533
France	24	1 456 295			3	33 135			27	1 489 430	68	2 663 082
Hrvatska	2	473 154			5	594 966			7	1 068 120	6	557 220
Italia	21	1 601 227			6	870 176			27	2 471 403	57	16 759 783
Kypros									0	0	4	225 747
Latvija	4	1 570 998	3	15 808	15	5 747 174			22	7 333 980	1	16 839
Lietuva	26	661 716			2	64 055			28	725 771	29	6 078 879
Luxembourg									0	0		
Magyarország					26	6 582 611			26	6 582 611	1	10 040
Malta	1	109 601			1	214 695			2	324 296		
Nederland	3	18 576							3	18 576		
Österreich					3	2 413 919			3	2 413 919	5	215 150
Polska	15	760 253			15	10 692 593			30	11 452 846	23	2 348 219
Portugal	4	542 039			29	7 792 753			33	8 334 792	1	332 031
Romania	159	6 022 099			30	413 285 999	4	105 548	193	419 413 646	8	145 823
Slovenija					8	2 185 970			8	2 185 970	4	694 523
Slovensko	13	2 751 754			18	2 809 357			31	5 561 111	2	12 442
Suomi/Finland	5	61 082							5	61 082	4	101 359
Sverige									0	0		
EÚ27 SPOLU	357	24 589 289	17	38 630	270	486 691 209	4	105 548	648	511 424 676	340	52 924 670

(*) Údaje v tomto stĺpci zahŕňajú aj štyri prípady (RO) týkajúce sa nástroja európskeho susedstva.

¹ Na základe údajov v systéme riadenia nezrovnalostí (IMS) k 4. marcu 2024 v prípade výdavkov a na základe údajov v aplikácii OWNRES k 15. marcu 2024 v prípade príjmov.

Príloha 2 – Nezrovnalosti oznámené ako nepodvodné v roku 2023²

Príloha k správe o ochrane finančných záujmov nezahŕňa tretie krajiny (predstupové obdobie), Spojené kráľovstvo a priame výdavky.

Členské štáty	Poľnohospodárstvo		Vnútročné politiky		Politika súdržnosti a rybárska politika		Predstupová pomoc a susedstvo (*)		CELKOVÉ VÝDAVKY		PRÍJMY	
	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR	počet	EUR
Belgique/België	31	803 791			23	2 021 138			54	2 824 929	339	36 436 659
Bulgaria	98	12 849 603			150	54 302 983	17	606 272	265	67 758 858	4	528 905
Česká republika	47	1 114 474	1	42 487	278	25 391 715			326	26 548 676	103	6 630 342
Danmark	57	1 843 925			2	37 726			59	1 881 651	157	6 566 239
Deutschland	77	1 930 940	2	77 302	128	13 485 816			207	15 494 058	2 063	195 260 546
Eesti	18	854 116	1	18 525	94	23 568 414			113	24 441 055		
Éire/Ireland									0	0	59	8 092 906
Ellada	250	3 966 908	7	15 997 259	78	32 112 740			335	52 076 907	2	40 159
España	545	66 615 569			87	49 466 269			632	116 081 838	447	58 650 353
France	153	8 357 701	1	12 293	52	8 042 892			206	16 412 886	362	32 977 413
Hrvatska	206	12 183 607			44	5 969 877			250	18 153 484	10	657 741
Italia	272	21 110 268			149	15 639 752	1	11 539	422	36 761 559	109	10 115 669
Kypros					3	270 953			3	270 953	2	25 668
Latvija	16	313 895			28	2 857 556			44	3 171 451	15	856 669
Lietuva	110	2 828 308	3	486 029	159	14 125 813			272	17 440 150	25	547 077
Luxembourg									0	0		
Magyarország	557	14 542 764	1	1 646 504	201	25 789 130			759	41 978 398	25	2 032 862
Malta	15	880 624	1	57 723	5	77 477			21	1 015 824	2	110 246
Nederland	20	889 874			8	266 274			28	1 156 148	400	21 725 323
Österreich	7	698 019			16	1 723 987			23	2 422 006	67	4 113 802
Polska	391	14 179 472			619	88 374 483	4	523 177	1 014	103 077 132	113	12 192 233
Portugal	238	6 599 437	4	306 700	70	4 258 305			312	11 164 442	37	929 807
Romania	445	36 733 565	1	27 349	281	126 577 723			727	163 338 637	57	6 997 729
Slovenija	12	198 912	1	814 810	10	726 979			23	1 740 701	24	667 019
Slovensko	203	12 507 518			100	74 612 160			303	87 119 678	11	264 536
Suomi/Finland	27	889 583			16	1 236 127			43	2 125 710	62	6 237 357
Sverige	12	240 210			21	1 172 990			33	1 413 200	283	12 829 626
EÚ27 SPOLU	3 807	223 133 083	23	19 486 981	2 622	572 109 279	22	1 140 988	6 474	815 870 331	4 778	425 486 887

(*) Údaje v tomto stĺpci zahŕňajú aj štyri prípady (RO) týkajúce sa nástroja európskeho susedstva.

² Na základe údajov v systéme riadenia nezrovnalostí (IMS) k 4. marcu 2024 v prípade výdavkov a na základe údajov v aplikácii OWNRES k 15. marcu 2024 v prípade príjmov.